ANUL X No. 2921 Ediţia de seară SÂMBATA 23 AUGUST, 1897

Abonamente
Incep la 1 şi 15 ale fie-cărei luni
şi se plătesc inainte:
Un an in ţară 30 lei; in străinătate 50 lei
Şase luni 15 „ „ „ 25 „
Treĭ luni 8 „ „ „ 13 „
Numărul 10 bani
In străinătate 15 bani

Adevěrul

Să te ferești Romîne de cuiŭ strein în casă
V. Alexandri.

Anunciurĭ
Se primesc direct la Administraţia ziarului
Linia pagina VI-a . . . . lei 0,50 bani
„ „ V-a . . . . . „ 2. „
„ „ IV-a . . . . . „ 2. „
La un mare număr de linii se fac reducţii din tarif
Numărul 10 banĭ
Un număr vechiŭ 20 banĭ

Redacţia
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

Director politic: ALEX. V. BELDIMANŬ

Administraţia
PASAGIUL BĂNCEĬ NAŢIONALE (TELEFON No. 25).

Moartea luĭ Godeanu

Şase paginĭ
la fie-care ediţie

Reformarea moravurilor

Zilnic înregistrăm fapte de acelea carĭ ne arată că sîntem încă în faza sălbătecieĭ. Bătaĭa oprită de lege, pedepsită chĭar ca abuz de putere cînd este venită din partea unuĭ om însărcinat cu o funcţiune oare-care, se practică pe o scară întinsă. Toată lumea care are putere, care dispune de mijloace de a asupri pe ceĭ-l'alţĭ, întrebuinţează bătaĭa: se bate la sate, în fabricĭ şi în ateliere, la şcoală şi în armată, la poliţie şi la primărie. De multe orĭ din simplă reprimandă ea devine bătae tîlhărească, dată cu porţia şi sistematizată, codificată, am putea spune. Din mîinile călăilor mulţĭ nenorocitĭ es schilozĭ, surzĭ, epileptĭcĭ, ftizicĭ şi în dese cazurĭ incapabilĭ să-şĭ maĭ agonisească viaţa.

Acesta nu este un caz izolat, e o generalitate.

In armată deja s'a transformat în dogmă ideea că *nu se poate oştire fără bătaĭe*; ea devine un precept tot aşa de sfînt ca şi vorbele din evanghelie.

Bătaĭa şi relele tratamente aŭ ajuns ceva banal, ceva care nu maĭ indignează lumea. Cel mult dacă ziarele fac zgomot, o protestare platonică, un glas care predică şi se văĭcărează în deşert.

De formă, de multe orĭ se fac cercetărĭ, ĭar ceĭ vinovaţĭ sînt daţĭ în judecată. Dacă sînt militarĭ sînt achitaţĭ pur şi simplu de semeniĭ lor. Dacă fac parte din lumea civilă, după anĭ de zile de tărăgănirĭ, o simplă amendă pedepseşte fapte oribile şi degradatoare pentru omenire.

In aceste împrejurărĭ situaţiunea ziaristuluĭ este falşă. El înfierează cu toată energia indignăreĭ sale actele de sălbătecie, une orĭ duce campaniĭ lungĭ, e nevoit să scrie, avînd pe masă călimara şi alăturĭ revolverul, şi lumea citeşte, aplaudă, aduce mulţumirĭ valorosuluĭ ziarist, dar nu-l secondează întru nimica. Cetitorul care, cu un ceas maĭ înainte, a cetit cu plăcere cum *ĭ s'a dat pe foĭ*, cutăruĭ funcţionar abuziv şi bătăuş, sălbatic şi degradat, se va simţi fericit a-ĭ strînge mîna, a mînca la masă cu el şi a nu-ĭ aminti de loc, că este un asasin ordinar, un om lipsit de umanitate şi vrednic de dispreţul tuturor oamenilor cinstiţĭ. In acest caz, ce trebuĭe să zică cel atacat? Că ziaristul *urlă la lună*, că fapta luĭ nu este aşa de reprobabilă şi că în definitiv este un om de trebă, de oare-ce ca şi înainte, toată lumea îl salută şi îl respectă.

Dacă lumea nu ar fi aşa de laşă, dacă între ziarist şi societatea cultă s'ar face o legătură strînsă de ideĭ şi de sentimente, lucrurile s'ar schimba. Un om este acuzat de un fapt oribil saŭ degradator. Dacă cetăţeniĭ, în mijlocul cărora trăeşte, ĭ-ar arăta dezgustul de el, dacă uşile i s'ar închide înaintea luĭ, dacă mîna prietenilor s'ar retrage cu oroare şi dacă în jurul luĭ s'ar face un vid, aceasta ar fi o pedeapsă pe care individul nu o poate ignora şi dispreţui,—o lecţiune teribilă şi semnificativă.

Intre lumea civilă şi cea militară, există antagonizm. Ofiţerul socoate pe «*ţivil*», vrednic de dispreţul luĭ. El bate în cazarmă pe nenorociţiĭ soldaţĭ, comite în societate acte de brutalitate şi sigur de impunitate, cu drept cuvînt, se indignează cînd ziarele îĭ reprobă aceste apucăturĭ medievale. Dacă lumea civilă s'ar apuca şi ar evita contactul lumeĭ militare, dacă deosebirea creată între *ţivil* şi *militar*, ar deveni reală, credeţĭ oare că această punere *la index*, nu ar da de gîndit lumeĭ ofiţereştĭ şi nu ar constitui un început de modificare a moravurilor?

Cum însă staŭ lucrurile, în societatea noastră, care nu are curajul de-a face ceea ce facem noĭ ziariştiĭ, e natural ca moravurile sălbatice să urmeze înainte şi noĭ gazetariĭ să fim socotiţĭ ca oamenĭ carĭ caută pete în soare.

Const. Mille.

SATIRA ZILEI

Specificul

Am vorbit erĭ despre invenţiunea genială a căpitanuluĭ Nicoreanu de la garda pieţeĭ, pentru a pedepsi pe militariĭ recalcitranţĭ.

— Dă'ĭ un specific, ordonă superiorul; *specificul* este înghiţit şi dacă cel curarisit maĭ scapă cu zile, este că le are.

Această invenţiune ingenioasă a atras privirile întregeĭ lumĭ civilizate asupra inventatoruluĭ. In special guvernul D-luĭ Sturdza se zice că a şi cumpărat brevetul de invenţiune. Procedînd după sistemul căpitanuluĭ, D-l Sturdza, de îndată ce nu-ĭ va place ochiĭ cuĭ-va, va ordona prefectuluĭ de poliţie să-ĭ dea *specificul*.

—Ah! D-l Aurelian are veleităţĭ de opoziţie şi de dizidenţă! Ia administrează'ĭ un specific.—Şi Aurelian, cu burta îndurerată, umflată şi cu febra tifoidă, va trece întru Domnul să facă dizidenţă în raiŭ, de oare-ce fiind P. S., nu poate merge de cît acolo.

Cu metodul *specificuluĭ*, Sturdza crede să scape de opoziţiune, afară dacă nu l'o prinde şi pe el cine-va să'ĭ dea *specificul* care se chĭamă un picior la contrapagină, şi încă într'o doză eroică.

Periplizon.

Generalul Wannovsky

Ministrul de războiŭ al Rusieĭ. Actualmente a organizat marele manevre din Polonia, a căror temă este aceea că o mare oştire atacă din spre Germania.

Bietul tribun

Amare zile a ajuns „tribunul". N'a ştiut să sesizeze momentul oportun: cînd era solicitat din toate părţile făcea nazurĭ, ĭar acum, cînd el solicitează o alianţă, ceĭ alţĭ fac pe dificiliĭ.

„Drapelul", într'un articol în care aurelianiştiĭ voesc să să-şĭ lămurească situaţiunea, atacă pe „tribun" cu vehemenţă şi îl acuză de-a face jocul conservatorilor, ascultînd de ambiţiunĭ personale şi de pasiunea de răzbunare. D. Aurelian, care va să zică, respinge alianţa „tribunuluĭ", de D. Sturdza nicĭ vorbă nu poate fi, ĭar în ceea ce priveşte pe conservatorĭ, aceştĭa, ca oamenĭ practicĭ ce sînt, văd că n'a venit momentul să-l ĭa cu chirie.

Izolat, cum a rămas, fără de ideĭ, fără de program serios şi fără de partid, „tribunul" trebuĭe să facă triste reflecţiĭ asupra nestatornicieĭ lucrurilor omeneştĭ. De altmintrelea vina este a D-sale. Ar fi putut să grupeze în juru'ĭ toate puterile democratice şi n'a ştiut, n'a înţeles ce rol mare putea să joace în ţara romînească. S'a codit să asculte, sfatul amicilor dezinteresaţĭ, şi-a făcut iluziunea că are un partid, cînd nu poseda în juru-ĭ de cît o adunătură politică alcătuită din elementele cele maĭ disparate, carĭ, la prima ocaziune, s'aŭ răspîndit în toate părţile.

Azĭ „tribunul" este complect izolat. „Campaniile" pe carĭ le-a încercat să le facă n'aŭ prins, precum s'a întîmplat şi cu acea palatistă pe care o încercase, în desperare de cauză, să o facă, cu ocaziunea boaleĭ prinţuluĭ moştenitor.

Tot ce ĭ rămîne e să aştepte timpurĭ tulburĭ, o epocă de luptă acută, cînd din noŭ să facă apel la „cetăţeniĭ Capitaleĭ".

Sfinx.

Marele duce Vladimir

S'a născut la Petersburg la 10 Aprilie 1847. General de infanterie, comandant al circomscripţieĭ militare St. Petersburg.

A prezentat trupele cu ocazia paradeĭ ce a avut loc în onoarea luĭ Faure, în lagărul de la Krasnoe-Selo.

Este şi comandant al vestituluĭ corp al gardeĭ imperiale.

Inst.

Godeanu a murit

Sergentul Godeanu a murit! Incă o victimă a nelegiuirilor ce se comit de uniĭ ofiţerĭ.

Sergentul Godeanu este una dintre acele treĭ victime ale căpitanuluĭ Nicoreanu de la garda pieţeĭ.

Specificul şi-a făcut efectul. După patru zile de torturĭ îngrozitoare, de ameţelĭ nebune, după ce tot corpul nefericituluĭ tînăr se umflase, Nicolae Godeanu şi-a dat obştescul sfîrşit în spitalul militar.

El lasă o mamă disperată, o familie care 'l plînge, blestemînd pe acela carĭ l'aŭ ucis.

Ce facĭ, Domnule ministru de războiŭ?

Faţă de asemenea fapte monstruoase, toleranţa este o crimă! Şi numaĭ graţie toleranţeĭ, pe care aŭ arătat'o faţă de crimele comise în cazărmĭ, autorităţile superioare militare, avem de înregistrat încă asemenea ororĭ.

Luaţĭ măsurĭ, Domnilor, căcĭ serviciul militar începe să inspire oroare celor fără de protecţiĭ, şi de sigur nu doriţĭ aceasta.

Luaţĭ măsurĭ, căcĭ una grea, dintre datoriile către ţară, nu trebuĭe să fie transformată într'un supliciŭ pentru fiiĭ ţăreĭ.

Mişcaţi-vă cel puţin acuma, cînd o nouă victimă e dusă la groapă, mişcaţi-vă cel puţin în faţa mormîntuluĭ care închide victima uneĭ barbariĭ fără de nume.

„Adevĕrul"

Bursa

Cota cerealelor.— Specula.— Alt fapt.— Remediŭ.

Avem Bursă, adică avem o casă pe zidul căreĭa este acăţată o tablă pe care stă scris cu litere marĭ, poleite: „Bursa".

Oare în atîta constă „bursa?"

Este curios cum s'a înfiinţat la noĭ o serie de instituţiĭ numaĭ cu numele. Aşa, pentru reclamă electorală, s'aŭ înfiinţat gimnaziĭ în toate oraşele şi orăşelele, dar cele maĭ multe n'aŭ nicĭ în embrion materialul didactic necesar şi cursurile le predaŭ profesorĭ suplinitorĭ, carĭ nu aŭ absolut nicĭ o capacitate. Totuşĭ avem gimnaziĭ.

Aşa se petrece şi cu „Bursa."

Cota cerealelor

Inchipuiţi-vă că în ţara aceasta, „eminamente agricolă," nu se află la Bursă cota zilnică a cerealelor pe pieţele străine.

Işĭ poate închipui cine-va aceasta? In altă ţară ar rîde şi curcile, totuşĭ la noĭ aceasta e un fapt.

Agricultoriĭ şi exportatoriĭ nu pot şti nicĭ odată cu siguranţă care e cota cerealelor pe pieţele străine şi sînt nevoiţĭ să se serve de cotele pe carĭ le afişează speculatoriĭ de producte.

De aci rezultă nenumărate rele. Vom încerca să arătăm în treacăt specula ce se face din cauza lipseĭ uneĭ cote oficiale la Bursă.

Specula

Sînt în Bucureştĭ unele case carĭ fac afacerĭ marĭ cu productele. Acestea, profitînd de faptul că la Bursa din Bucureştĭ nu există zilnic „cota cerealelor în străinătate," afişează eĭ o asemenea cotă.

Dar ce se întîmplă? Tot-d'auna eĭ fac această cotă, nu după cum e preţul productelor pe pieţele străine, dar aşa cum le convine.

De aci rezultă că stabilesc eĭ preţul grînelor pe piaţa Bucureştilor şi silesc pe producătorĭ să-şĭ vîndă productele cu un preţ maĭ mic de cît acela ce l'ar putea obţine faţă cu cota de pe pieţele străine.

Alt fapt

Se face şi ceva maĭ mult, pentru a se obţine o scădere de preţurĭ. In cotele ce se afişează de către casele ce fac afacerĭ de producte, se spune că în porturile noastre de export, la Brăila de exemplu, ar exista o îndoită şi întreită cantitate de producte, în depozit, de cît cantitatea reală.

Aceasta îşĭ închipuĭe orĭ-cine, face pe producătorĭ să grăbească cu vînzarea produselor lor, pentru ca să nu se acopere stocul necesar exportuluĭ şi ast-fel eĭ să rămîe cu produsele lor nevîndute.

Remediŭ

Pentru moment agricultoriĭ din Bucureştĭ nu pot avea informaţiunĭ exacte de cît numaĭ de la Brăila.

Dar în chestia tîrguluĭ de cereale, cîte-va ore joacă un rol însemnat.

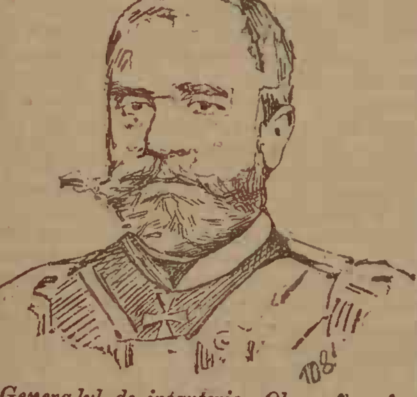
Prin urmare este absolută nevoe ca guvernul, în special D. ministru al domeniilor, să ĭa măsurĭ ca în fie-care zi să sosească la Bursa din Bucureştĭ „cota oficială a cerealelor pe principalele piețe străine" şi ca să fie imediat afişată.

Această măsură se impune în interesul agricultureĭ noastre.

Afară de aceasta guvernul e şi dator să ĭa o asemenea măsură, de care ce agricultoriĭ plătesc taxe destul de importante pentru Bursă.

Rep.

Obruceff

Generalul de infanterie Obruceff a fost invitat de împăratul Austrieĭ ca să asiste la manevrele de la Tatis. El este şef al statuluĭ major general rus, aghiotant general al ţaruluĭ şi membru în consiliul de stat rusesc.

Graf.

O SCRISOARE

D. Const. Mille primeşte, ca răspuns la articolul săŭ *O aniversare*, din partea D-luĭ A. V. Beldimanŭ, directorul nostru, scrisoarea de maĭ jos, pe care ne grăbim să-ĭ dăm loc în coloanele *Adevĕruluĭ*.

Scumpul meŭ amic,

Nu pot să nu-ţĭ mărturisesc marea emoţiune ce am resimţit cetind revista Domnieĭ tale, cu data de opt-spre-zěce August, intitulată:—O aniversare— şi iscălită de Domnia ta.

Munca neobosită ce am dat acestuĭ organ democrat, mi-a slăbit puterile.

In faţa acesteĭ dureroase situaţiunĭ, ce puteam oare face?

Cu o mare şi fericită prevedere, am găsit pe un democrat intransigent, în mânele căruia Adevěrul *nu poate decât sě prospere, şi sě urmeze calea pe care fundatorul seŭ l'a îndrumat.*

Acest democrat intransigent l'am găsit în Domnia ta, scumpe amice! şi sunt convins că veĭ duce o luptă crâncenă pentru realizarea programuluĭ democraţieĭ romîne.

Singurul bărbat pe care l'am găsit eşti Domnia ta, vigurosul apărător al claselor dezmoştenite, şi duşmanul neîmpăcat al scârboaseĭ clase privilegiate.

Când ţ'am trecut proprietatea Adevěruluĭ *am fost convins că nu veĭ şovăi nicĭ odată, şi veĭ rămânea intransigent, precum a fost fundatorul* Adevěruluĭ.

Tinereţele şi convicţiunele, care nu pot fi zdruncinate, sunt un precios capital. Acest capital—o declar cu cea maĭ adâncă convicţiune—îl aĭ cu prisosinţă.

Pentru fericirea ziaruluĭ Adevěrul *natura te-a înzestrat cu două frumoase calităţi.*

Eştĭ democrat!

Eştĭ intransigent!

Sunt foarte liniştit pentru viitorul acestuĭ ziar; căcĭ el are în programul seŭ două revendicărĭ a cărora realizare aşi dori sě-o vĕd până a nu închide ochiĭ pentru vecie.

Proclamarea votuluĭ universal.

Restrângerea puterilor Coroaneĭ.

Primeşte, scumpe amice, asigurarea nestrămutatuluĭ prieteşug ce îţĭ port.

Al. V. Beldimanŭ.

Ratcow Rojnov

Primarul Petersburguluĭ, care a prezidat comitetul însărcinat cu pregătirile pentru primirea luĭ Faure.

Istoria alianţeĭ franco-ruse

Gambetta.—Prima alianţă.— Rolul luĭ Hansen.

Jules Hansen, unul dintre oameniĭ de încredere aĭ ambasadeĭ ruseştĭ din Paris, va scoate în curînd în editura Flammarion, o interesantă carte asupra istorieĭ alianţeĭ franco-ruse. De-o camdată „Figaro" publică asupra acesteĭ cărţĭ o dare de samă al căreĭa autor pare a fi însuşĭ Hansen. După acesta, Gambetta ar fi fost iniţiatorul înţelegereĭ franco-ruse. La 1881 Gambetta ĭ-ar fi zis luĭ Hansen:

„Cîtă vreme Franţa nu va avea o armată foarte mare şi puternică, ea nu va putea juca în Europa de cît un rol de a doua mînă.

Cînd vom avea o armată, atuncĭ vom avea şi aliaţi. Sînt, ca şi D-ta, un partizan al alianţeĭ cu Rusia. Foarte des am discutat această idee cu Scobeleff, pe care 'l iubesc şi 'l preţuĭesc".

*

Gambetta a lucrat chĭar în senzul înţelegereĭ şi s'a declarat gata a persecuta pe nihiliştiĭ din Paris, dacă guvernul rus ar cere-o. Cînd contele Chaudordy a fost numit ambasador la Petersburg, Gambetta îĭ zise: „Ştiŭ, că în Petersburg se va cere, ca guvernul francez să participe la toate măsurile severe ce se ĭaŭ împotriva nihiliştilor din Paris. Asiguraţĭ pe guvernul rus, că voĭ face tot ce va cere de la mine".

Flourens, care a fost ministru de externe de la 1886 pînă la 1888, a ajutat foarte mult la apropierea dintre Franţa şi Rusia, prin chipul favorabil cum a primit deputaţiunea bulgară care călătorea pe la guvernele europene după căderea luĭ Alexandru de Battenberg.

*

Şi Jules Grevy, fost preşedinte al republiceĭ, a priceput deja că o alianţă între Francia şi Rusia se va încheĭa. Prin Maĭ 1887 Grevy zicea: „Francia şi Rusia aŭ interesul comun, de a nu lăsa ca să se maĭ întindă puterea Germanieĭ, care ameninţă atît pe Francia cît şi pe Rusia. Ambele aceste puterĭ ar trebui să se sprijine reciproc şi în chip pacînic".

La 1891 tratările între ambele guverne progresaseră atît de mult, în cît baronul de Mohrenheim a putut fi chĭemat la Petersburg, spre a participa la redactarea definitivă a proĭectuluĭ înţelegereĭ. La 10 August s'a semnat tratatul de înţelegere de către baronul de Mohrenheim şi de către Ribot pe atuncĭ ministrul de externe al Francieĭ.

*

In 1891 pe cînd Alexandru III se afla în vilegiatură în Danemarca, Hansen fu însărcinat de guvernul francez ca să mijlocească încheĭerea uneĭ convenţiunĭ militare între Rusia şi Francia. Alexandru III răspunse că se va gîndi. Un an trecu fără ca să sosească vre-un răspuns. Atuncĭ Hansen, din ordinul guvernuluĭ francez, propuse ca un ofiţer francez să meargă în Rusia spre a trata direct cu guvernul ţaruluĭ. Acesta primi propunerea, ĭar Freycinet mulţumi luĭ Hansen în numele guvernuluĭ francez, pentru ajutorul săŭ în această afacere.

Sub ministerul Casimir Perier, s'a încheĭat tratatul definitiv şi convenţia militară. Asupra conţinutuluĭ acestor tratate, Hansen însă nu ne spune nimic.

Gal.

EROIĬ NOŞTRI

Apelul D-luĭ Ureche.— Mihaĭ şi Ştefan.—Nepăsarea noastră.

Bătrînul a căruĭa inimă bate necurmat pentru naţiunea sa şi aĭ căruĭa ochĭ sînt neîncetat ţintiţĭ la figurile eroilor acestuĭ popor, bătrînul vecĭnic tînăr prin nesfîrşitul săŭ entuziasm, V. A. Ureche, chĭeamă din noŭ presa şi poporul romîn la sărbătorirea eroilor acestuĭ neam.

Chemarea sa nu poate să rămîe fără ecoŭ, căcĭ la îndeplinirea uneĭ sfinte şi romîneştĭ îndatorirĭ suntem convocaţĭ.

Iată apelul D-luĭ V. A. Ureche:

„La anul 1901, adică peste patru anĭ, vom avea aniversarea morţeĭ luĭ Mihaĭŭ Viteazul. Treĭ anĭ după aceea naţiunea romînă va trebui să-şĭ aducă aminte de Ştefan cel Mare, mort la 1504.

„Acele naţiunĭ aŭ vitalitate, acele naţiunĭ sînt demne de a trăi carĭ aŭ cultul marilor lor oamenĭ.

„La multe ocaziunĭ am spus aceasta.

„Dar ce ocaziunĭ maĭ marĭ, maĭ vrednice de a ne fixa atenţiunea, ca aceste două marĭ aniversărĭ: 1901 şi 1904?

„Să nu ni se zică că avem timp de ajuns pînă atuncĭ. Pînă la prima aniversare, aceea a luĭ Mihaĭŭ Viteazul, nu maĭ avem de cît patru anĭ.

„Ce sînt patru anĭ cînd e vorba de a face pregătirile uneĭ asemenea serbărĭ?

„Dar ce sînt chĭar ceĭ şapte anĭ carĭ ne despart de aniversarea mareluĭ Ştefan Vodă?

„Propunem ca, fără maĭ multă întîrziere, să se provoace o adunare a preseĭ, care să ĭa iniţiativa alegereĭ unuĭ mare comitet, mare prin importanţa bărbaţilor carĭ îl vor forma şi care comitet să înceapă de pe acum a aşeza programul serbărilor din 1901 şi 1904 şi a şi urmări executarea aceluĭ program.

„Nu trebue să aşteptăm ca guvernul să ĭa asemenea iniţiativă. Orĭ-care ar fi guvernul, s'ar putea ca el să nu se simţă cu totul liber, maĭ cu seamă cît priveşte serbarea de la 1901.

„Dar care e guvernul care ar putea împedeca întreaga naţiune de a-şĭ serbători eroiĭ?

„Nicĭ un moment nu putem bănui că s'ar afla un guvern romînesc, în stare de a aduce pedicĭ comitetuluĭ care ar primi însărcinarea organizăreĭ serbătorilor acestora eminamente naţionale?

„Decĭ la lucru şi fără întîrziere.

„Rugăm toată presa romînească de pretutindenĭ, fără deosebire de culoare politică, să reproducă acest articol şi să ne comunice adesiunea sa, indicînd numele persoaneĭ care urmează să reprezinte fie-ce jurnal la adunarea ce se va convoca ulteriormente.

„Adesiunile rugăm a se trimite cel mult pînă la finea luĭ Septembrie viitor, pe numele meŭ".

*

Da, una din cele maĭ marĭ îndatorirĭ ale unuĭ popor este să-şĭ serbeze oameniĭ marĭ, eroiĭ, martirĭ carĭ aŭ luptat pentru existenţa sa, pentru dezvoltarea sa culturală.

Mihaĭ şi Ştefan sînt aceĭ doĭ eroĭ carĭ, uimînd lumea prin vitejiile lor, aŭ făcut cunoscute virtuţile şi vitejia acestuĭ popor şi prin o vitejie fără seamăn aŭ păstrat cele două ţărĭ carĭ azĭ formează regatul romîn.

Şi acum, cînd lanţurile sclavieĭ cu tot convoiul ororilor dominaţiunilor barbare sugrumă pe fraţiĭ noştri de peste Carpaţiĭ şi Prut, Mihaĭ şi Ştefan ne amintesc lupta fără de preget pentru marele şi sfîntul ideal al tutulor Romînilor: Unitatea naţională!

Eĭ, carĭ aŭ întrupat odată idealul acestuĭ popor, trebue să fie vecĭnic sărbătoriţĭ.

*

Da, popoarele pentru a păşi înainte cu putere şi încredere pe calea progresuluĭ, trebue să-şĭ cunoască istoria, să aibă neîncetat înaintea ochilor monumentele carĭ să le înfăţişeze chipurile martirilor şi eroilor, faptele marĭ şi glorioase carĭ constitue istoria activităţeĭ lor.

La noĭ din nenorocire s'a neglijat cu totul istoria trecutuluĭ. Abia icĭ şi colo cîte o cruce uitată aminteşte unele din locurile în carĭ poporul acesta şi-a cumpărat cu sînge independenţa sa.

Monumentele istorice aŭ fost lăsate prada întîmplărilor, ĭar monastirile, adăpostul strămoşilor noştri şi cetăţile apărăreĭ naţionale aŭ fost transformate în puşcăriĭ.

*

E timpul ca vîntul redeşteptăreĭ naţionale să ne împingă la imortalizarea prin sărbărĭ şi monumente a faptelor strălucite din istoria acestuĭ popor.

Bătrînul entuziast Ureche e unul dintre rariĭ Romînĭ carĭ aŭ muncit din răsputerĭ pentru glorificarea oamenilor marĭ aĭ Romînilor. Graţie munceĭ sale ĭeşeniĭ pot să'şĭ amintească în fie-care zi de Costin şi Asaki.

Acum el ne chĭamă ca să sărbătorim pe Mihaĭ şi pe Ştefan.

Să răspundem cu toţiĭ la apelul săŭ.

B.

IMPRESIUNI şi PALAVRE

(Din coresp. luĭ Chiţibuş cu cititoarele sale)

Duhovnice,

Fiind-că văd că eştĭ duhovnicul cucoanelor şi povăţuitorul atîtora carĭ se adresează ţie sub pseudonime, ĭată că vin şi eŭ tot ast-fel către tine şi te rog a-mĭ răspunde ce este de făcut, cînd, din 230 leĭ soţul îţĭ secuestrează leafa jumătate pentru întreţinerea copileĭ pe care nicĭ îţĭ permite s'o vezĭ?—Am—e drept—70 leĭ pensie şi cîte-va miĭ de leĭ adunate din sume micĭ date ca restituire a doteĭ mele, dar nu cutez a le risipi, copila mea avînd deja 13 anĭ şi jumătate şi ar fi o crimă, ca nicĭ eŭ să nu mă gîndesc la dînsa, azĭ, cînd banul face fericirea. Spre a trăi dar, vezĭ că eŭ trebue să muncesc şi încă să maĭ agonisesc şi pentru dînsa. Ceea-ce pot eŭ face aduce puţin şi nu-mĭ place de fel. Meditaţiunĭ?.. Să staĭ pe la uşĭ, s'aĭbĭ de-a-face cu părinţĭ ineptĭ şi cu copiĭ răutăcioşĭ şi rachiticĭ că ţĭ-e maĭ mare jalea să-ĭ vezĭ! Nu-mĭ place, nu-mĭ place.

Ş'apoĭ, dragă duhovnice, nu ştiĭ ce puţină poftă am eŭ d'a vedea şi d'a sta la vorbă cu lumea care are numaĭ banĭ. Ah!... In gură-le cuvintele mi se par coclite ca baniĭ zgîrciţi, anoste şi ciudate cărĭ foarte mă dezgustă de inima lor?.. Mi se pare goală ca lăzile mele. Săraciĭ?.. Eĭ nu mă chiamă, căcĭ de unde să plătească dînşiĭ meditator. Săraciĭ?... Aŭ şi dînşiĭ cîte un noroc: *Copiĭĭ lor învaţă singurĭ, bogăţia le este 'n cap.*

Un lucru care îmĭ place e condeiul şi hîrtia. In odaĭa mea să staŭ singură, s'aud fîşiitul eĭ, glasul luĭ şi s'aştern şi s'aştern mereŭ negru pe alb, aşa cum voĭ, saŭ, maĭ bine, aşa cum pot.

Oh! hîrtie, cîte adunĭ!
Adevărurĭ marĭ, eterne, mofturĭ, glume (şi minciunĭ.
Ca Iisus de răbdătoare şi de blîndă eştĭ, (hîrtie,
Dese orĭ gîndesc la tine cu ce nevinovăţie
Povesteştĭ nefericirea, orĭ viaţa ne-o facĭ (raiŭ!..
Ce zicĭ tu cînd, parfumată, numaĭ pe la (sînurĭ staĭ?
Dar mototolită 'n coşniţĭ? Dar în scrumurĭ prefăcută?
Ce simţeştĭ cînd o vergină cu foc dulce (te sărută
Şi te leagă cu panglicĭ, te păstrează 'n (vecĭ de vecĭ?
Cîte forme, cîte forme şi zadarnice şi secĭ
De la naştere la groapă maĭ ţi-e dat spre ('ndeplinire
Moarte puĭ la uniĭ 'n suflet, ĭar la alţiĭ (mulţumire!

M'am gîndit.—Oare în ţara aceasta, printre voĭ, o femee n'ar putea cîştiga nimic de la asemenea muncă?

S'a zis: „Femeĭa cînd voeşte, D-zeŭ voeşte". Aş voi să văd aceasta măcar acum.

Ştiindu-se dar anume cum şi pentru ce voesc să lucrez—aştept să văd cum mă sfătuieştĭ, duhovnice, acum, după ce, către tine—cu inimă curată şi deschisă am venit.

Gîndeşte-te bine, sfatul tăŭ ascultat fi-va de toate credincioasele tale corespondente, ĭar eŭ de la îndatorire, un minut nu mă voiŭ abate.

Frusinica

Din Brăila

(Corespondenţă partic. a „Adevĕruluĭ")

O schimbare bruscă se poate observa în ultimele zile în portul nostru. Transacţiunile sînt în abundenţă şi, dacă preţul actual se va menţine, sînt perspective frumoase pentru toamnă. Cantităţĭ însemnate de cereale se încarcă, ceea-ce predă portuluĭ nostru vioiciunea-ĭ de altă-dată.

Precum aflu din sorginţĭ oficiale, ar fi sosit în port, pe ziua de 17 August, pe apă 7200 hectol. grîŭ şi 15.500 hec. porumb; ĭar pe uscat 14.350 hect. grîŭ, 3250 hect. secară, 950 hect. porumb şi 5250 hect. orz.

Serbărĭ

In serile de Sf. Marie 15 şi Sîmbătă 16 August, s'aŭ dat de către studenţiĭ brăilenĭ serbărĭ în grădinele: „Publică" şi „Peleş", în folosul inundaţilor din Galaţĭ.

In vederea generosuluĭ scop, lumea brăileană a ţinut să asiste în număr considerabil, ceea ce a făcut ca serbările să dea rezultate satisfăcătoare.

Rele zvonurĭ circulă însă pe seama iniţiatorilor; ceea ce întăreşte aceste zvonurĭ e scandalul petrecut în seara de 18, ĭar în sala Orfeŭ, zice-se, la predarea socotelilor.

Ca simplu cronicar înregistrez aceste zvonurĭ şi promit a reveni.

Raphael.

CRONICA

Femeĭa urîtă

Două lucrurĭ ni se par curioase: cînd vedem unde-va în public, într'un teatru, într'o trăsură, o femeĭe frumoasă, la ale căreĭ întrebărĭ bărbatul de lîngă ea răspunde plictisit, fără să se uite la ea, cu nepăsare, şi cînd vedem că, în aceleaşĭ împrejurărĭ, bărbatul răspunde uneĭ femeĭ urîte într'un chip foarte politicos, cu multă grabă, uitîndu-i-se în ochĭ cu dragoste.

In primul caz zicem:

„Ia te uită la netotu-ăla cum răspunde uneĭ femeĭ aşa de frumoase".

In al doilea zicem:

„Ia te uită la vrăjitu-ăla cum se uită de galeş la sluţenia de lîngă el".

Ne mirăm de obiceĭ de dragostea ce inspiră o femeĭe urîtă şi căutăm să-ĭ găsim îndată cuvîntul în cine ştie ce farmece în baniĭ ce-ĭ va fi adus ca zestre şi în alte asemenea lucrurĭ.

La drept vorbind, farmecul uneĭ femeĭ nu se află numaĭ în frumuseţea liniilor; „frumuseţea nu e singura cursă ce ne întinde natura".

Nu sînt oare florĭ de o rară frumuseţe ca formă, ca culoare, dar cărora le preferĭ buchetul de modeste micşunele saŭ un fir de rezedă, saŭ altul de mărgăritărele?

Sînt şi femeĭ fără parfum cum sînt şi florĭ. Pe acelea le admirĭ şi trecĭ, în vreme ce firul de micşunea, şi de mărgăritărele, de cîte-orĭ l-aĭ vedea, îl mirosĭ cu deliciŭ.

Frumuseţea dar nu constă, în ce priveşte dragostea, în ceĭa ce numeşte „frumos" omul care trece ci maĭ cu seamă în ce află frumos omul care cunoaşte maĭ de aproape.

Femeĭa urîtă poate fi frumoasă, fie prin graţiile ce emană dintr'o mişcare a gureĭ, dintr'o privire, dintr'un chip de a spune, etc.

Un poet francez, care — rară întîmplare! — închină o poezie uneĭ femeĭ urîte, zice:

Nu, nu eştĭ frumoasă; nu eştĭ nicĭ fru- (muşică
Şi îmĭ vine greŭ să-ţĭ fac la compli- (mente,
Dar ştiĭ aceasta şi aĭ spiritul de a nu te (ascunde....
Totuşĭ împrăştiĭ un farmec de nedescris.
Ceva curat, grav, dulce, blînd,
Ceva gingaş, elegant şi amabil
Te face să parĭ frumoasă şi ast-fel te (iubesc.

Radu Preica

Revista cărţilor

Trois milliardes de Français par F. Appy. Un vol. în 8.

D. F. Appy studiază în această carte o mulţime de cestiunĭ de cea maĭ mare însemnătate. In prima parte ne tratează despre om, principiul săŭ, natura sa dualistă şi spiritul luĭ. In partea a doua vorbeşte pe larg despre dezvoltarea populaţiuneĭ şi a legeĭ creştereĭ sale. In partea a treĭa studiază cestiunile economice şi despre repartiţia produselor munceĭ între toţĭ factoriĭ carĭ contribuesc la aceasta. In a patra parte se studiază toate cestiunile filantropice. D. Appy susţine că omenirea maĭ are încă 8000 de anĭ de viaţă progresivă, şi că odată apogeul atins va începe declinul.

Cartea după cum se vede este interesantă, atinge atîtea cestiunĭ şi merită a fi citită de toţĭ aceĭa pe care îĭ interesează ştiinţa socială şi economică.

In depozit în *Sala noastră de depeşĭ.*

Din Giurgiu

(Corosp. particulară a „Adevĕruluĭ")

O serbare

Cu ocazia aniversăreĭ suireĭ pe tron a sultanuluĭ, s'a dat o serbare splendidă la consulatul turcesc din oraşul nostru.

In grădină şi saloane, carĭ eraŭ luminate „a giorno", s'a întrunit tot ce Giurgiul are maĭ distins şi însemnat.

Serbarea s'a petrecut în linişte, ĭar

Un bucureştean pe zi

Basile Missulescu

Cînd îl vezĭ şi îl auzĭ, nu aĭ crede că'ĭ avocat. Vorbeşte încetişor, dulce, tărăgănat şi întreaga luĭ făptură respiră bunătate şi dulceţe. Cu toate aceste e unul din buniĭ avocaţĭ comercialĭ şi este şeful contenciosuluĭ mareĭ case D. M. Bragadiru, fabricantul bine cunoscut.

Se iscăleşte *Basile*, prieteniĭ îĭ zic *Vasilake* şi în modestia luĭ, va roşi desigur cînd se va vedea *trecut la nemurire.*

Per.

muzica militară a executat cu multă artă cîte-va ariĭ dansante.

Praful

Nicăierĭ ca la noĭ nu domneşte o maĭ mare necurăţenie pe stradă. Maĭ ales sînt unele străzĭ, ca Alexandri, Olnac, şi Bateriilor carĭ nu se stropesc cu anil.

Se vede că autorităţile comunale sînt preocupate cu alt-ceva de cît cu îngrijirea oraşuluĭ. Alt-fel nu ne putem explica această neglijenţă.

Totuşĭ nu ne putem lipsi de a nu face un apel către primar ca să dea ordine serviciuluĭ curăţenieĭ să maĭ mature acel praf şi să ude cît de cît străzile.

Giurgiuveanu.

OFICIALE

* *Monitorul Oficial* cu data de 21 August publică următoarele înaintărĭ, numirĭ şi transferărĭ în funcţiune: D. Eduard G. Mavrodin, actual ajutor al Creditului agricol din serviciul exterior general al finanţelor, s'a înaintat şef de secţiune în acelaşĭ serviciŭ, în locul D-luĭ Telemac D. Theodoroff, rămas în disponibilitate; D. Ion Th. Mateescu, actual impiegat clasa I al Creditului agricol din serviciul exterior general al finanţelor, s'a înaintat ajutor în acelaşĭ serviciŭ, în locul D-luĭ Eduard G. Mavrodin, înaintat; D-niĭ Titu Stănescu şi Petru Gh. Ciolacu, actualĭ impiegaţĭ auxiliarĭ clasa II aĭ Creditului agricol din serviciul exterior general al finanţelor, s'aŭ înaintat impiegaţĭ în acelaşĭ serviciŭ, în locurile D-lor Ion Th. Mateescu, înaintat, şi Constantin Berendeĭ, demisionat; D. C. Tomescu, actual controlor de judeţ, este numit în funcţiunea de controlor în oraşul de reşedinţă, în locul D-luĭ I. Basarabeanu, destituit pentru abaterĭ în serviciŭ; D. Florea Georgescu, fost funcţionar administrativ, este numit în funcţiunea de controlor de judeţ, în locul D-luĭ Gr. Bălăşeanu, revocat pentru părăsire de serviciŭ; D. I. Constantinescu, fost perceptor de oraş, este numit în funcţiunea de controlor de judeţ, în locul D-luĭ C. Tomescu, trecut în altă funcţiune; D. V. Nicolau, fost controlor, este numit în funcţiunea de controlor de oraş, în locul D-luĭ Vasile Ionescu, decedat; D. Al. A. Antonescu, licenţiat al facultăţeĭ juridice din Paris, este numit în postul de substitut la tribunalul Constanţa, în locul D-luĭ Nicolae C. Fleva; D. Petre Teognoste s'a numit în postul de maestru ferar la ferma Studina, în locul D-luĭ Iosef Miling; D. Ion Michiu se numeşte în postul de revizor de vite la secţie 6 din despărţirea IV a zoneĭ preventive, în locul D-luĭ Ion Iosupescu, lăsat în disponibilitate pentru negligenţă în serviciŭ; moaşa Elena Ghiorghiu este numită în postul vacant de moaşă la circumscripţia IV Farachioĭ din judeţul Constanţa; D. Eduard G. Mavrodin, numit în funcţiunea de şef de secţiune a Creditului agricol, s'a clasificat şef de secţiune clasa III şi s'a dispus a îndeplini serviciul la judeţul Tecuciŭ, în locul D-luĭ George Niţu, care s'a transferat la secţiunea Creditului agricol din judeţul Tulcea, în locul D-luĭ Telemac D. Theodoroff, rămas în disponibilitate; D. Ion Th. Mateescu, înaintat în funcţiunea de ajutor al secţiuneĭ Creditului agricol, s'a dispus a îndeplini serviciul la judeţul Constanţa în locul D-luĭ Theodor P. Constantinescu, care se transferă la secţiunea Creditului agricol din judeţul Roman, în locul D-luĭ Temelăc Gheorghiu, care şi acesta din urmă se transferă la secţiunea Creditului agricol din judeţul Botoşanĭ, în locul D-luĭ Eduard G. Mavrodin, înaintat; D-niĭ Vasile Gherasimescu şi Stelian L. Ionescu, actualĭ impiegaţĭ clasa II aĭ secţiunilor Creditului agricol din serviciul exterior general al finanţelor, s'aŭ înaintat impiegaţĭ clasa I în acelaşĭ serviciŭ, şi s'a dispus a îndeplini serviciul, cel d'întîĭ la judeţul Suceava, în locul D-luĭ Ion Th. Mateescu, înaintat, şi cel de-al doilea la judeţul Buzăŭ, în locul rămas vacant prin demisiunea D-luĭ Const. Berendeĭ.

Litere-Arte-Ştiinţe

Unul dintre ceĭ maĭ talentaţĭ compozitorĭ ungurĭ, tînărul Emerich Elbert, a încetat din viaţă într'o casă de nebunĭ. Elbert este autorul opereĭ „Camorra" reprezentată pe maĭ multe scene marĭ. La vîrsta de 17 anĭ el a fost deja profesor al Academieĭ de muzică.

In curînd se va inaugura la Viena statuĭa pictoruluĭ Hans Mackart. Statuĭa este opera decedatuluĭ sculptor Tilgner, care însă a murit înainte de a'şi putea săvîrşi lucrarea. A trebuit un elev al maĭstruluĭ să ducă la bun sfîrşit opera acestuĭa.

Am anunţat la vreme moartea criticuluĭ artistic Iacob Burckhardt. Aflăm că printre manuscrisele sale s'aŭ găsit gata spre a fi tipărite următoarele lucrărĭ: „Un tratat asupra luĭ Rubens", „Dezvoltarea tablouluĭ de altar", „Portretul italian" şi „Colecţionariĭ renaşthereĭ".

In regiunea laculuĭ Balaton, la „Szigliget", unde s'a găsit acum cîte-va lunĭ o mare comoară de bronz, s'a dat de curînd peste cîte-va morminte romane. Intr'unul din aceste s'aŭ găsit 886 de ornamente şi giuvaere de bronz.

PLINGERI

Nu e zi lăsată de la Dumnezeŭ în care să nu ne ocupăm de purtarea incorectă a conductorilor de pe la tramvaĭe faţă de public. Aşa, pe ziua de azĭ, D. Anton Dumitru, din strada 13 Septembrie, ni se plînge că Sîmbătă, intervenind la conductorul No. 90 al vagonuluĭ No. 1 de pe linia Izvor ca să oprească pentru ca un bieţ infirm să se dea jos, acela a început să'l insulte, ĭar passagerul infirm se văzu silit să sară jos şi să'şĭ facă o rană la cap. Asta dovedeşte că direcţia tramvaĭuluĭ neglijează cu totul de a avea în vedere pe public cînd angajează ast-fel de oamenĭ ca vizitiĭ.

Locuitoriĭ din comuna Sf. George, plasa Sulina, jud. Tulcea, ni se plîng că învăţătorul din acea comună, ocupînd o sumă de funcţiunĭ, a neglijat cu totul pe acea de învăţător. Zadarnic bieţiĭ locuitorĭ, carĭ aŭ copiĭ la şcoală, aŭ reclamat în două rîndurĭ autorităţilor în drept: reclamaţiile în drept, nu se ştie prin ce întîmplare, în loc s'ajungă la locul destinat, aŭ intrat pe mîna învăţătoruluĭ reclamat. Afară de asta, învăţătorul Cezar Boncin nu se prezintă nicĭ o dată la conferinţĭ pentru a'şĭ reîmprospăta cele învăţate, ĭar din localul şcoaleĭ a făcut un fel de birt şi loc de petrecerĭ.

Cîţĭ-va cetăţenĭ din strada Senatuluĭ s'aŭ prezintat de maĭ multe orĭ în redacţia ziaruluĭ nostru şi ni s'aŭ plîns că circulaţia pe numita stradă a devenit aproape imposibilă din cauza cîinilor carĭ tăbărăsc asupra fie-căruĭ trecător şi aceasta atît în timpul nopţeĭ cît şi în timpul zileĭ. De alt-fel, aceasta se întîmplă şi prin alte străzĭ, cum sînt acelea carĭ încep din Teĭ, şi pînă în Profetuluĭ, şi n'ar face răŭ autorităţile în drept dacă ar lua măsurĭ ca aceĭ carĭ posedă cîinĭ să'ĭ ţie în lanţurĭ.

FEL DE FEL

Wilhelm II la Buda-Pesta. Comitetul pentru primirea luĭ Wilhelm II la Buda-Pesta, a hotărît într'o şedinţă, ţinută sub preşedinţia primaruluĭ Marcus, că în tot timpul viziteĭ, oraşul să aĭbă cea maĭ splendidă decorare. Toate edificiile publice vor fi minunat decorate şi în 6 părţĭ ale oraşuluĭ se vor ridica porţĭ de triumf. Primarul a făcut un apel către cetăţenĭ ca să participe în număr cît maĭ mare la primirea monarchuluĭ. Comitetul a hotărît ca să se decoreze străzile numaĭ cu drapele ungureştĭ şi germane. Wilhelm II va ocupa în palatul din Pesta apartamentul în care locuĭa decedatul principe moştenitor Rudolf.

Telefonul Buda-Pesta—Berlin. Mercurĭ s'a inaugurat linia telefonică Buda-Pesta—Berlin, printr'o convorbire oficială ce a avut loc între ministrul poştelor germane, generalul de Podbielsky şi ministrul ungur dr. Szalay. Linia telefonică merge prin Gran, trece peste Dunăre la Parkany, şi se continuă prin Galantha. Csacsa, Oderberg, Breslau, pînă la Berlin. Lungimea linieĭ este de 956 kilometri, dintre carĭ 416 pe teritoriul austro-ungar, şi 540 kilometri pe teritoriul german. Cu ocasia manevrelor de la Totis, se va stabili o comunicaţie telefonică directă între Berlin şi Totis.

Fiica luĭ Don Carlos. — Cetitoriĭ îşĭ vor fi amintind de prinţesa Elvira, care a fugit din dragoste cu pictorul Folchi. Tatăl eĭ Don Carlos a afurisit-o. Ea însă lucrează actualmente într'o prăvălie din Washington, unde a fost interviewată de un ziarist. Iată declaraţiunile eĭ: „Acum treĭ lunĭ am sosit la New-York. Am avut intenţiunea să ne cumpărăm o vilă frumoasă, cînd constatarăm cu durere că geanta ce conţinea baniĭ noştri, ne-a fost furată în „Hotelul modern". Pentru a înlesni poliţieĭ cercetările, ne-am văzut siliţĭ să dăm adevăratele noastre nume, după ce poliţia ne asigurase maĭ întîĭ că va păstra cea maĭ severă discreţie. Dar această promisiune fu aşa de bine ţinută, în cît după treĭ zile deja, se prezentă la noĭ un reporter de la „New-York Herald" şi propuse soţuluĭ meŭ să-ĭ dea 26 de miĭ de leĭ pentru ca să'şĭ scrie memoriile. Cu toate că eram în nevoĭe, am respins propunerea. Acum soţul meŭ se ocupă cu facerea de portrete. Americaniĭ bogaţĭ, aflînd numele noastre adevărate, vroiră cu toţiĭ să fie portretaţĭ de soţul meŭ. Eŭ lucrez acĭ în magazinul de mode de la 9 ore dimineaţa pînă la 7 ore seara. Meseria îmĭ place mult. Cîţĭ-va impresarĭ vroĭaŭ să mă angajeze,—dar prefer să mor de foame de cît să mă urc pe scenă. Prinţesă saŭ nu, mi se pare că e foarte onorabil de a trăi din munca mîinilor tale.

Cehiĭ şi alianţa franco-rusă. — Am publicat depeşa pe care a adresat-o primarul oraşuluĭ Praga, D-luĭ Lansboenf, preşedintele ligeĭ alsaco-lorene. Acum „Le Nord" publică şi o depeşă pe care ĭ-o adresează deputatul oraşuluĭ Praga, Dr. Vaşaty. Iată textul telegrameĭ: „Incîntat de sigilarea solemnă a alianţeĭ franco-ruse pe bordul vaporuluĭ „Pothuan", simţesc trebuinţa de a vă asigura că toate naţiunile slave bine-cuvîntează din inimă alianţa franco-rusă. Trăĭască Franţa! Trăĭască Rusia!"

Lamwda.

Din Constantinopol

(Corespondenţă specială a „Adevĕruluĭ")

Bosforul. — Construcţiile. — Comerciul. — Apa. — Biserica Hamidie. — Sultanul. — Recepţiile. — Transportul.

Hotărît să fac o călătorie prin Orient, m'am şi îmbarcat, în seara zileĭ de 12 August, pe vaporul „Principesa Maria". După un drum de 11 ore neîntrerupt, am ajuns în sfîrşit la Bosfor. Acest oraş este de o frumuseţe orbitoare. Pretutindenĭ nu vezĭ de cît castele, vile, fortăreţe şi hotelurĭ, aparţinînd bogaţilor din imperiul otoman. Toate clădirile de acĭ sînt în stil bizantin şi maĭ fie-care are cîte 4, 5 şi 6 etaje.

Constantinopolul numit şi Stambul se află divizat în două părţĭ: 1) Stambulul coprinzînd şi Galata, vechiul oraş locuit numaĭ de Musulmanĭ; 2) Perra, noul oraş locuit numaĭ de Europenĭ. Trebuĭe să mărturisesc că noul oraş Perra are ceva maĭ plăcut de cît Stambulul care este un oraş prea înapoiat în toate, de şi acolo se află departamentele şi serviciile imperiuluĭ.

Comerciul întins şi de lux se poate remarca numaĭ la Perra, unde magazinele sînt prea bine aranjate şi orĭ-ce obiect de la vitrină indică preţul curent care este fix şi calculat în piaştri. Clădirile cele maĭ micĭ sînt cu 4 etage. Acĭ se află şi două grădinĭ de petrecere, sub numele de: „Jardin municipal du petits champs" şi „grădina Concordia"; ambele aŭ cîte o sală de ĭarnă şi de vară pentru teatru carĭ în momentul de faţă sînt ocupate de trupe italiene.

Apa este excelentă, dar se vinde scump, fiind adusă în nişte butoĭaşe aşezate pe caĭ saŭ catîrĭ. Acest fel de transport se face din cauza terenuluĭ dificil şi a prea mareĭ strîmtorărĭ a stradelor. Tot acest soiŭ de transport se întrebuinţează şi pentru aducerea alimentelor şi chĭar a materialelor pentru clădirĭ.

Ca înlesnire de comunicaţie, atît la Perra cum şi la Galata, se află tramvaiurĭ cu 4 caĭ înaintaşĭ, carĭ tramvaiurĭ însă lasă mult de dorit în felul lor de construcţie, fiind prea strîmte şi foarte murdare.

De la Perra, spre a merge la Galata, se află un tren funicular sub tunel; aceasta aduce mare înlesnire funcţionarilor carĭ trebuĭe să se ducă la Stambul.

In faţa pieţeĭ Galata, se află un pod de lemn, de o lungime de maĭ bine de 20 minute cu piciorul, care conduce lumea la Stambul, ĭar acĭ se găsesc şi vaporaşe de plăcere carĭ conduc lumea la diferite localităţĭ.

In ceea ce priveşte trăsurile de piaţă, cupeurile, landourile, sînt foarte costisitoare, neavînd un tarif stabil.

In curînd se va deschide o expoziţiune de încurajare a produselor locale şi străine imperiuluĭ; aceasta este făcută în scopul de a se ajuta familiile răniţilor şi decedaţilor din războiul greco-turc. Toţĭ bogătaşiĭ aŭ contribuit la această operă de bine-facere.

In tot-d'a-una Vinerea, la palatul imperial Ildiz, se află mare serbare oficială cu ocazia treceriĭ sultanuluĭ la biserica Hamidie.

Vinerĭ, 15 curent, am avut fericirea a obţine intrarea în această biserică, în urma uneĭ recomandaţiĭ oficiale căpătate de la consulatul nostru romîn.

Mărturisesc că am rămas foarte încîntat de acea solemnitate şi ţinuta trupelor carĭ se aflaŭ afară.

Toţĭ vizitatoriĭ străinĭ, ce obţin intrare prin intermediul legaţiuneĭ dependinte, sînt afabilĭ primiţĭ şi trataţĭ cu cafea neagră, ceaiŭ şi ţigărĭ.

Recepţiunea s'a înfăţişat ast-fel: maĭ întîĭ de la palat venea la pas un corp al gardeĭ imperiale, după aceea în 4 landourĭ cu cîte 2 caĭ se aflaŭ sultana şi damele din harem, carĭ aŭ intrat în curtea bisericeĭ Hamidie şi aŭ rămas în acele trăsurĭ, pînă ce serviciul divin s'a sfîrşit, apoĭ a venit statul-major

---

FOIŢA ZIARULUI ADEVĔRUL

94

VALSUL BARBAŢILOR

Partea a treĭa

VIII

Apropierea furtuneĭ

Apoĭ venia Thomeret şi cu cîte-va sute de voturĭ în urma luĭ venea Joltran.

Nicĭ un angajament nu se făcuse între ceĭ doĭ adversarĭ aĭ doctoruluĭ Aubin în caz de balotaj.

Eĭ refuzară aceasta, cu toată insistenţa comitetelor.

Trebue să maĭ spunem că candidatura luĭ Joltran era aproape indenpentă de influenţa comitetelor electorale şi că acea a luĭ Thomeret avea de scop, după cum am maĭ arătat, să unească voturile nesigure, aproape ostile guvernuluĭ.

Cînd Thomeret se reîntoarse a doua zi, la Val Dieu şi cînd Gilbert îl întrebă despre campania balotajuluĭ, el răspunse supărat:

— Dacă Joltran nu se retrage, sînt pierdut...

Şi el adăugă mînios:

— Dar el îşĭ va menţine candidatura, sînd sigur de asta.

Thomeret nu se înşela el vedea limpede jocul inimiculuĭ săŭ.

Peste două zile, jurnalele din Ardennes conţineaŭ scrisoarea luĭ Joltran, prin care el făcea apel la alegătorĭ pentru al doilea scrutin.

Curierul de dimineaţă, care aducea aceasta noutate luĭ Thomeret, îĭ maĭ aducea şi o scrisoare, timbrată, din Paris, recomandată şi pe care factorul ĭ-o remise în schimbul semnătureĭ sale. El o desfăcu.

Scrisoarea era de la Gros-Didier.

Thomeret tresări.

Fără îndoĭală el nu uitase scadenţa apropiată de care era ameninţat, dar în mijlocul preocupărilor sale electorale el o lăsase în al doilea rînd.

Ea zicea:

„Domnule, cred de datoria mea a te „preveni că nu voiŭ putea, cu tot re„gretul meŭ, să reînoiesc a doua oară „angajamentul ce l-aţĭ luat către mine. „Poliţa va fi decĭ prezentată la scadenţa „sa. Cred că veţĭ achita-o făcînd onoare „semnătureĭ D-voastră. In caz contrar „şi pentru a evita orĭ ce pierdere de „timp şi orĭ ce iluziune supărătoare din „partea D-voastră, mă voiŭ mulţumi să „vă amintesc că mi-am luat pînă astă-zi „pentru a vă servi, o mare obligaţiune. „Nu am abuzat de situaţiunea D-voastre. „Ast-fel stînd lucrurile persoana însăr„cinată prezentarea acesteĭ poliţe a pri„mit instrucţiunile mele şi în caz de re„fuz de plată, procedura va urma regu„lat cursul săŭ. Dar eŭ comptez, Dom„nule că nu mă veţĭ sili să ĭaŭ ast-fel „de măsurĭ faţă cu o persoană de ta„lia D-voastre".

Urma o formulă de salutare foarte respectuoasă.

— Şi eŭ nu am nicĭ măcar un gologan pentru a plăti! murmură Thomeret.

Pumniĭ săĭ se strînseră cu necaz.

Ochiĭ săĭ se injectară cu sînge.

El se simţia prins într'un laţ teribil ne avînd nicĭ măcar putere să se apere.

Şi de odată ca şi atins de un suvenir el se gîndi.

El se gîndi că nu întîmplarea îl făcuse să se întîlnească cu Joltran în momentul cînd Thomeret urca scările la Gros-Didier.

Tot aşa nu întîmplarea aducea în aceĭaşĭ zi pe Gros-Didier la hotel Continental unde trăsese şi unde îl aştepta fără îndoĭală Joltran.

Joltran şi Gros-Didier nu eraŭ oare complicĭ?

Această sumă enormă, împrumutată cu atîta uşurinţă de către cămătar, după un prim refuz, fără altă dobîndă de cît cea legală, această sumă care salvase la început pe Thomeret pentru ca în urmă să-l poată pierde maĭ lesne nu venea ea oare de la Joltran care hotărîse pierderea rivaluluĭ săŭ făurind ast-fel lanţurile cu carĭ să-l strânguleze?

Această era vizibil acum pentru Thomeret.

Şi el umbla prin cabinetul săŭ, învîrtindu-se ca o fiară sălbatică în cuşca sa.

Ce să fac? cum să scap?

Furtuna creştea de asupra capuluĭ săŭ. Noriĭ săĭ se îngrămădeaŭ, şi aceştĭ norĭ trebuĭaŭ să aducă trăznetul.

Ah! dacă căsătoria luĭ Gilbert ar fi făcută!!

Dar maĭ are încă o lună pînă la ea.

Ar îndrăzni el să se adreseze Leontineĭ? Iar povesti el încurcătura sa? Ar obţinea el de la ea avansul necesar care l'ar scăpa de pericol?

Nu... căcĭ dacă Gilbert ar afla că Thomeret îndrăznise să facă o ast-fel de încercare, căsătoria ar fi imposibilă.

Atuncĭ, ce e de făcut?

Nimic... El nu întrevedea de cît expediente.

Aceste expediente consistaŭ în a se folosi de toate mijloacele ce i le dădea legea pentru a întîrzia urmăririle cînd ar fi început.

A cîştiga timp, nu era salvarea, dar era cel puţin speranţa.

El vedea foarte bine proiectele luĭ Joltran.

Inimicul săŭ viza falimentul.

Or, Thomeret nu-şĭ făcea nicĭ o iluziune în această privinţă: expedientele frauduloase din care el trăia de atîta timp şi de carĭ îşĭ făcuse un mijloc de a scăpa de faliment vor fi întrebuinţate şi de astă dată.

Joltran de şi nu avea probe de aceasta, trebuĭa totuşĭ să bănuĭască această situaţiune. Şi el conducea pe inimicul săŭ către această cădere, către acest abiz, cu o siguranţa de necrezut.

Cu toate acestea mizerabilul scrise luĭ Gros-Didier.

Scrisoarea era plină de frică plină de rugăminţĭ

Se zicea în ea că şase săptămînĭ, că două lunĭ cel mult l'ar salva pentru că aceste două lunĭ ĭar permite să ajungă data nunţeĭ luĭ Gilbert.

Gros-Didier nu-ĭ răspunse de cît un cuvînt lacomic.

El refuza pur şi simplu.

Poliţa prezentată rămase neplătită.

Si însărcinatul luĭ Gros-Didier începu umăririle după două zile.

Dar Thomeret calculă că nimic grav nu s'ar petrece înainte de al doilea scrutin.

Şi dacă din întîmplare, el ar fi ales!!

Atuncĭ el începu cu o goană nebună campania electorală.

El parcurse din noŭ entru a zecea oară cele maĭ infecte localurĭ ale arondismentuluĭ, propagînd pretudindene promisiunile sale.

Cele 15 zile care separaŭ cele două scrutine trecură.

Şi în seara Duminiceĭ electorale căderea luĭ Thomeret fu complectă: Joltran fusese ales cu 1500 voturĭ, doctorul Aubin avu acelaş număr de voturĭ ca şi în trecut, şi Thomeret avu cu jumătate maĭ puţin ca la primul scrutin.

De astă-dată vîntul sufla, furtuna era dezlănţuită şi Thomeret era serios ameninţat..... de la Montherme nu pierdea nicĭ o zi şi hîrtiile timbrate curgeaŭ ca ploaĭa la sticlăria de la Val-Dieu.

In fine pentru a obţine oare-care amînare, Thomeret făcu apel la creditoriĭ săĭ, îĭ adună într'o zi, le expuse clar situaţiunea sa, şi încercă să solicite un ajutor, atît de mult refuzat.

Dar la această demarşă, creditoriĭ deveniră surzĭ; în zadar Thomeret încercă să le demonstreze că interesul lor era de a-l ajuta şi de a primi propunerile ce el le făcea.

Thomeret subscrise poliţe la cea maĭ mare parte din creditoriĭ săĭ; aceste poliţe nu eraŭ la scadenţă, şi ele se găsiaŭ în mîna uneĭ terţe persoane care putea să refuze acest aranjament,

Această adunare care avu de rezultat că Thomeret putu observa că un mare număr de aceste poliţe eraŭ în mîinile uneĭ singure persoane. Această persoană nu se prezintă de loc la adunare. Ea transmisese puterile sale unuĭ agent de afacerĭ din Charle-Ville. Si această persoană nu era alta de cît Gros-Didier.

Dacă-ĭ trebuĭa luĭ Thomeret o probă de planul convenit între Gros-Didier şi Joltran, această probă exista de astă dată fără cea maĭ mică îndoĭală.

O dată aceste obstacole aruncate în preajma procedureĭ care-l urmărĭa, îl ajutară să cîştige timp.

Orĭ ce ameninţare ulterioară era amînată după nunta luĭ Gilbert.

Fără îndoĭală, ĭar trebui o mare sumă pentru a despăgubi pe Didier, dar Didier se arăta singurul creanţier cu care nu se putea trata.

Acela odată înduplecat, cu ceĭ-l'alţĭ era maĭ uşor.

(Va urma)

ofițerii generali ai armateĭ, împreună cu copiiĭ sultanuluĭ, în urmă se prezintă sultanul Abdul-Hamid cu mareșalul curțeĭ.

*

Sosit la poarta bisericeĭ, sultanul a descins primul, apoĭ mareșalul; și aŭ stat în biserică aproape o oră. La eșire recepția de înapoiere a fost maĭ simplă, fiind trupele deja plecate.

Sultanul s'a urcat singur în trăsură și tot singur a mînat caiĭ. Sosit la palat, s'a făcut obicinuita recepțiune a persoanelor diplomatice și în urmă sultanul a decorat pe toțĭ victorioșiĭ și răniții din răsboiul greco-turc!

Țiŭ să arăt că în alte dățĭ se obicinuește ca, la eșirea din biserică, să asiste sultanul la revista militară și această constituie serbarea cea maĭ pompoasă; însă aceasta depinde de ordinele sale, carĭ se dispun înainte de săvîrșirea serviciuluĭ divin.

Singura plimbare a sultanuluĭ este numaĭ în acea zi.

In fine, într'o a doua corespondență, voĭ arăta maĭ pe larg ceea ce merită o deosebită atenție.

A. I. C. G.

Groaznică barbarie polițienească

— Vezi pagina 4-a —

Ediția de dimineață

Țarul la Varșovia

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Varșovia, 21 August. — Ca răspuns la discursul primaruluĭ orașuluĭ, țarul și-a exprimat bucuria de a putea, pentru întiia oară, să stea maĭ mult timp la Varșovia, împreună cu țarina. Țarul a adăogat că primește cu multă plăcere omagiile orașuluĭ. Țarul a cerut să se comunice populațiuneĭ marea mulțumire pe care o simte pentru primirea ce i s'a făcut.

Aseară s'a făcut o serenadă înaintea palatuluĭ. Astăzĭ dimineață maiestațile lor imperiale aŭ vizitat bisericile și apoĭ aŭ luat parte la o paradă a trupelor. Azĭ după amiazĭ vor avea loc recepțiunile. Seara se va primi la guvernor.

Amînarea Cămereĭ greceștĭ

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Atena, 21 August. — După votarea celor două două-spre-zecimĭ provizoriĭ și a proiectuluĭ de reținere asupra excedentuluĭ producțiuneĭ stafidelor, Camera s'a amînat în urma propunereĭ D-luĭ Ralli.

Afară de veniturile asupra timbruluĭ, guvernul a propus pentru serviciul despăgubireĭ de războiŭ, și veniturile monopolurilor și ale tutunuluĭ; aceasta spre a permite puterilor să aleagă între aceste treĭ garanțiĭ.

Grecia a adresat către puterĭ o notă prin care protestează contra cedăreĭ aceleĭ părțĭ din Peneŭ, care e cuprinsă între Gunitza și Kutzahero, de oare-ce prin aceasta se ia Grecieĭ posesiunea efectivă a întreguluĭ fluviŭ.

INFORMAȚIUNI

Situația în Dobrogea

D-niĭ Nenițescu și Paul Stătescu

Am arătat într'o serie de articole că D. Nenițescu, noul prefect din Dobrogea, își dă toată osteneala pentru ca să pună capăt actualeĭ stărĭ de lucrurĭ din provincia transdanubiană.

Osteneala D-luĭ Nenițescu pare că o să fie însă zadarnică din cauza intrigilor politice de la centru.

Aceste intrigĭ sînt țesute și conduse cu multă abilitate de D. Paul Stătescu, fostul satrap al Dobrogeĭ.

Este cunoscut modul cum D. Paul Stătescu a administrat Dobrogea și nu maĭ este un secret pentru nimenĭ că D-sa este în mare parte cauza actualeĭ stărĭ din acea provincie.

Intrigue

D. Stătescu vede dar cu ochĭ răĭ orĭ-ce mijloace ce se iaŭ pentru reformarea administrațieĭ d'acolo, maĭ ales că prin aceste reforme se lovește în interesele unuĭ mare număr din partizaniĭ și protejațiĭ D-luĭ Stătescu.

Protejațiĭ fostuluĭ satrap, în mare parte bogătașĭ bulgarĭ, s'aŭ și adresat protectoruluĭ lor, denunțînd pe D. Nenițescu ca un om periculos intereselor familieĭ Stătescu și rugîndu-l să facă tot posibilul ca să zădărnicească activitatea D-luĭ Nenițescu.

D. Stătescu s'a și pus pe lucru și este ajutat de toțĭ agențiĭ săĭ din Dobrogea. Aceștia, sigurĭ de protecția fostuluĭ satrap, fac tot posibilul pentru a compromite pe D. Nenițescu și a'ĭ zădărnici munca.

D. Stătestu a găsit protectorĭ și în sînul guvernuluĭ. Aceștia îl ajută pe sub mînă în intrigile pe carĭ le țesă în contra nouluĭ prefect de Tulcea.

D. P. Stătescu la Tulcea

Ca dovadă este trimiterea D-luĭ Paul Stătescu într'o anchetă la Sulina, dar care în loc să se fi mulțumit a constata în cîte-va ore cele petrecute în acel port, a plecat la Tulcea unde s'a stabilit sub pretext că va conduce d'acolo ancheta.

In realitate D. Stătescu a venit la Tulcea pentru a lua apărarea protejaților săĭ bulgarĭ și a'ĭ încuraja în lupta ce o duc contra D-luĭ Nenițescu.

D. Paul Stătescu se laudă la Tulcea chiar în public că a fost trimis acolo într'o misiune secretă pentru a maĭ calma ardoarea D-luĭ Nenițescu și că nu va trece mult și D. Nenițescu va fi trimis la plimbare.

M.

Reformele de la regie

Direcțiunea regieĭ monopolurilor statuluĭ a hotărît să introducă maĭ multe reforme pentru îmbunătățirea și adînca dezvoltare a vînzăreĭ săreĭ, tutunurilor și chibriturilor.

In acest scop D. Vintilă Brătianu, directorul regieĭ, cu concursul maĭ multor funcționarĭ de la regie, a și început să facă pregătirile necesare.

*

Se știe că regia noastră alimentează cu sare Serbia și Bulgaria. Cum în aceste două țărĭ nu există monopolul săreĭ, se înțelege că sarea romînească e vîndută de regie cîtor-va marĭ angrosiștĭ din aceste țărĭ carĭ, la rîndul lor, o desfac negustorilor maĭ micĭ.

Statele bulgar și sîrbesc însă fac și ele comerț cu sare pe care o vînd la debitanțiĭ de tutunurĭ și la alțĭ negustorĭ, făcînd ast-fel concurență angrosiștilor particularĭ. Actualmente guvernele bulgar și sîrb își procură sare din Rusia și Italia.

Regia noastră a hotărît să vînde și ea pe viitor sare, făcînd concurență Rusieĭ și Italieĭ.

*

In acest scop aŭ fost trimeșĭ la Sofia și Belgrad doĭ reprezentanțĭ aĭ regieĭ, pentru a face tratările necesare cu guvernele respective. Prețul, pe care regia îl va cere pentru sare, va fi cu mult maĭ eftin de cît cel cu care își procură Serbia și Bulgaria, sare din Rusia și Italia.

Regieĭ noastre îĭ va da mîna s'o vîndă așa, de oare-ce mijloacele de transport costă foarte mult pe Rușĭ și Italienĭ.

*

In privința tutunuluĭ, regia a hotărît să dea o dezvoltare cît se poate de mare acesteĭ plante care se cultivă perfect în țara noastră. Din cercetările făcute s'a găsit că așa zisul tutun de calitatea 3-a și a 4-a, care se consumă în clasa muncitoare și care e eminamente romînesc, fiind cultivat de țaranĭ sub supravegherea regieĭ, e de o calitate cu mult superioară și ca aromă și ca gust orĭ căruĭ alt tutun din Occidentul Europeĭ, și cu deosebire tutunuluĭ unguresc și german.

*

Regia a hotărît să exporteze tutun romînesc și de această calitate, în străinătate, ceea ce de sigur va aduce un bun venit statuluĭ. Regia e convinsă că exportul tutunuluĭ romînesc va fi foarte mare. De aceĭa a luat măsurile necesare pentru întinderea acesteĭ plante și pentru cultivarea eĭ într'un mod maĭ științific, maĭ îngrijit.

Ast-fel, printr'o înștiințare publicată în Monitor, a hotărît ca să nu maĭ numească de azĭ înainte în serviciul verificatorilor de tutun, de cît absolvențĭ diplomațĭ aĭ școalelor de agricultură și silvicultură din țară, carĭ, făcînd studiĭ speciale, vor putea îngriji ca să fie excelentă această cultură.

*

In privința fabricăreĭ chibriturilor, directorul fabriceĭ, a făcut o călătorie în străinătate, și anume la Londra, pentru a aduce în țară o mașină americană, ultima invenție, în care pe o parte se vîră lemnul netăĭat și pe alta ĭase chibritul complect făcut.

Aceasta mașină, încă nedînd rezultatele dorite, directorul cu buna învoire a regieĭ a adus numaĭ o mașină pentru tăĭat bețele pentru chibriturĭ.

Și aceasta e un mare avantagiŭ pentru regie, de oare-ce pînă azĭ regia se aproviziona cu bețe de chibriturĭ din Transilvania și Bucovina și pentru carĭ plătea sume cu mult maĭ marĭ de cît acelea cît o costă acum fabricarea bețelor.

Oud.

Primarul Toulonuluĭ asasinat

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Toulon, 21 August. — Aseară, după ședința consiliuluĭ municipal, D. Pastoureau, primarul orașuluĭ Toulon, a fost lovit cu un cuțit în partea de jos a basinuluĭ de către un Corsican.

Starea victimeĭ este foarte gravă.

Atragem atențiunea direcțiuneĭ C. F. R. asupra insuficiențeĭ vagoanelor, din care pricină pasageriĭ sînt nevoițĭ să stea în tot timpul nopțeĭ prin coridoare, locurile toate fiind ocupate. Tot o dată atragem atențiunea și asupra insectelor, de carĭ sînt pline vagoanele de clasa I și II și aceasta numaĭ din cauza neglijențeĭ ce se pune în curățirea cupeurilor.

Se dă ca sigură numirea D-luĭ Asaki ca medic primar la spitalul Brîncovenesc în locul răpozatuluĭ Dr. Kremnitz.

Urmărirea samsarilor Drăcșineanu și Blauștein

D-niĭ Cohn Drăcșineanu din Iașĭ și I. Blauștein din Galațĭ, compliciĭ și reprezentanțiĭ luĭ Șapira în acele orașe, aŭ fost erĭ adușĭ din noŭ la cabinetul I unde D. Vasiliŭ le-a luat un lung interogatoriŭ.

Atît Drăcșineanu cît și Blauștein continuă a nega că ar fi lucrat în complicitate cu Șapira. Eĭ susțin că nu eraŭ de cît niște simpli salariațĭ însărcinațĭ cu încasarea polițelor luĭ Șapira.

Instrucția a descoperit însă o mulțime de dovezĭ de culpabilitate și contra acestor doĭ complicĭ. Eĭ manipulaŭ în modul următor:

Un negustor încetează plățile și e pe cale de a fi declarat în stare de faliment. Domniĭ în chestiune se prezintaŭ la viitorul falit și'l sfătuiaŭ să le elibereze și lor cambiĭ pentru suma pe care o datorește. De pildă, negustorul avea cambiĭ în valoare de 20.000 leĭ, eĭ îl sfătuiaŭ să le dea și lor cambiĭ pentru această valoare, și ast-fel falitul era declarat cu un pasiv de 40.000 leĭ.

La concordat, creditoriĭ se împăcaŭ cu 40 la sută, ceea ce însemnează 16.000 leĭ. Samsariĭ, avînd cambiĭ în valoare de 20.000 de leĭ, primeaŭ 8,000 fără a fi dat ceva, pe cînd restul creditorilor se alegeaŭ cu 8.000 leĭ.

Toate aceste daraverĭ Drăcșineanu și Blauștein le făceaŭ în asociație cu Șapira, ĭar cîștigurile le împărțeaŭ între dînșiĭ.

Afară de aceste operațiunĭ Drăcșineanu și Blauștein reprezentaŭ pe Șapira și în afacerile de supra-cote.

*

Nicĭ o afacere de faliment din Iașĭ, Galațĭ și toată Moldova de sus, n'a scăpat acestor samsarĭ. In toate falimentele Drăcșineanu figura ca creditor și încasa miĭ de francĭ ca supra-cote.

Cu acest mod Drăcșineanu a făcut avere într'un scurt interval. Acum patru anĭ Drăcșineanu de abĭa cîștiga 2-300 de leĭ pe lună. Astă-zĭ este bogătaș.

Cohn Drăcșineanu este un tînăr cult și foarte inteligent. Studiile liceale și universitare și le-a făcut la Iașĭ, unde a obținut titlul de licențiat în drept.

Cu toate că nenaturalizat, Drăcșineanu a fost funcționar la Creditul fonciar din Iașĭ, de unde s'a retras apoĭ pentru a se apuca de afacerĭ de samsar de falimente.

*

In ultimiĭ anĭ ajunsese să aibă maĭ multe procese de cît chĭar avocațiĭ ceĭ maĭ căutațĭ din țară, pe carĭ îĭ trata cu dispreț și 'ĭ numĭa „apărătoriĭ pungașilor".

Din cauza acesteĭ atitudinĭ trufașe, Drăcșineanu a pĭerdut toate simpatiile la Iașĭ, ĭar în lumea comercială era maĭ mult temut de cît iubit.

Arestarea luĭ Drăcșineanu a făcut mare senzație la Iașĭ, căcĭ lumea îl credea a tot puternic, de oare-ce se bucura de protecția celor maĭ marĭ d'acolo.

Mir.

Erĭ a plecat în Francia D-l G. Nicoleanu, șeful serviciuluĭ viticol, și D-l C. Gorciu, inspector viticol, spre a lua parte la congresul de Ampelografie ce se ține la Toulouse, unde va avea loc și o expozițiune importantă de viticultură.

Furtul de pe bulevardul Ferdinand

Am dat la ediția de seară a număruluĭ nostru de erĭ, știrea că un furt însemnat s'a comis pe bulevardul Ferdinand, la proprietatea Doamneĭ Budișteanu.

*

D-na Budișteanu construește niște case pe locul săŭ de pe bulevard. D-sa avea în casă vr'o 14 miĭ de leĭ. O servitoare, anume Maria Bucșa, intrată în serviciŭ de vr'o treĭ zile, observînd unde sînt baniĭ cînd stăpîna sa lua cîte-va sute de leĭ pentru a plăti lucrătorilor, se hotărî să-ĭ fure.

Azĭ de dimineață, pe cînd D-na Budișteanu lipsea de acasă, servitoarea sparse sertarul, scoase baniĭ și dispăru.

*

Din fericire stăpîna observă imediat lipsa banilor și alergă desperată îndată la poliția de siguranță.

D. Puiu Alexandrescu, de și n'avea nicĭ un indiciŭ după care să se conducă pentru a prinde pe hoață, totușĭ luă cele maĭ energice măsurĭ.

Ast-fel își împrăștiă un mare număr de agențĭ prin piață și Lipscanĭ, pentru ca îndată ce vor vedea o femee după semnalmentele date de D-na Budișteanu, cumpărîndu-șĭ lucrurĭ, să o aducă la poliție.

*

Apoĭ dete cîte treĭ telegrame pe rînd tutulor polițiilor din țară, gărilor și frontierelor, ca s'o supravegheze, dacă cum-va va voi să părăsească țara.

D. Puiu caută să afle cu cine era în contact această femeĭe, și după o cercetare de cîte-va ore prin agențiĭ săĭ, dădu de urmele hoațeĭ.

Ea a fost găsită în strada Sfinților No. 2, la un Ungurean.

Adusă la poliție a mărturisit faptul. La perchiziția făcută s'aŭ găsit toțĭ baniĭ. Hoața se numește Maria Bucșa și e de fel din Mediaș. E la statură potrivită și n'are de cît vr'o 35 de anĭ.

Șeful siguranțeĭ a fost însoțit în cercetările sale de către D. Florian, președintele de secție al tribunaluluĭ Ilfov și nepot al Doamneĭ Budișteanu.

Fil.

Plecarea micilor principĭ la Coburg

Aflăm din sorginte autorizată că o dată cu ducesa de Coburg, vor pleca și principele Carol și prințesa Elisabeta, în străinătate.

Plecarea micilor prințĭ s'a hotărît, după-ce maĭ întîĭ regele a dat autorizația sa pe cale telegrafică.

Imediat după ce perechea regală se va întoarce din străinătate, perechea princiară va pleca din Romînia. Locul unde, nu s'a hotărît încă pînă acum.

Plecarea duceseĭ de Coburg

Mîine Vinerĭ 22 August pleacă din Sinaia la Coburg ducesa de Coburg împreună cu principesa Beatrice. Trenul pleacă din Sinaia la 9.25 seara, însoțit fiind pînă la Predeal de către prințesa Maria, miniștriĭ și directorul general al căilor ferate. Din Predeal ducesa și prințesa pleacă direct la Coburg, punîndu-li-se la dizpoziție un vagon salon care se va atașa la trenul ordinar accelerat ungar.

Prințesa Maria, împreună cu miniștriĭ și directorul general, se înapoĭază din Predeal la ora 10.17, sosind în Sinaia la ora 10.46 seara, ĭar la ora 10.51 un tren specĭal conduce pe miniștriĭ la Bucureștĭ.

Din mizeriile bucureștilor

Maĭ mulțĭ locuitorĭ din comuna Militarĭ, județul Ilfov, s'aŭ prezintat în maĭ multe rîndurĭ la prefectura județuluĭ, spre a se plînge de starea mizerabilă în care se află acea comună din cauza mlaștinelor formate cu ocazia inundațiilor de acum două lunĭ.

Aceștĭ sărmanĭ oamenĭ carĭ ș'aŭ perdut micul lor avut și sînt amenințațĭ să pĭară eĭ înșișĭ, aŭ mers cu plîngerile lor la prefect, ministru și chĭar la rege, dar glasurile lor răsunară în pustiŭ.

Atuncĭ s'aŭ hotărît să se plîngă și nouă cu rugămintea ca să ne transportăm la fața locului, spre a ne convinge de starea de delăsare în care se află aceĭ dintr'a căror sudoare se storc fără cruțare birurĭ, taxe, zile de prestație.

*

Comuna Militarĭ, de și nu intră în raionul orașuluĭ, este situată imediat după bariera Bolintin. Ea este locuită de o populațiune din micĭ pensionarĭ carĭ aŭ servit în Capitală, fie la comună, fie la stat, și carĭ, după o muncă neîntreruptă de 30 anĭ, s'aŭ retras cu micul lor capital de cîte-va sute de leĭ în această localitate, unde se ocupă cu diferite meseriĭ și cu cultivarea legumelor necesare alimentăreĭ populațieĭ Capitaleĭ.

De îndată ce trecĭ de gara Cotrocenĭ pe șoseaua Bolintin și pînă la barieră, poțĭ să te convingĭ de negligența în care trebuĭe să se afle întreg județul Ilfov.

Praful prin acele părțĭ e de două palme și șoseaua cu totul deteriorată: e de ajuns să treacă un car pe șosea ca să se urce în sus norĭ groșĭ de praf.

De îndată ce trecĭ însă și bariera, un trist spectacol țĭ se prezintă vederilor. Chĭar de la șanțurile orașuluĭ, pe ambele părțĭ ale șoseleĭ, începe a se întinde o apă mocirloasă care, din cauza vechimeĭ, a prins pe deasupra o poșghiță verde care răspîndește un miros pestilențios.

*

Pînă la primele case ale satuluĭ, sînt aproape ca la vre'o 3—700 metri distanță în lugime, ĭar în lățime vre'o 1500 pînă la 2000.

Pe acest loc se află grădinile cu legume, unde sărmaniĭ oamenĭ șĭ-aŭ băgat în pămînt parte din avutul lor care azĭ zace sub mlaștinele de carĭ vorbirăm.

Casele locuitorilor, carĭ se află în jurul șoseleĭ, sînt inundate ca și cînd aceasta s'ar fi întîmplat numaĭ de cîte-va zile. Pivnițile sînt pline cu apă, perețiĭ caselor dărîmațĭ, prin curțĭ oameniĭ șĭ-aŭ făcut punțĭ de scîndurĭ, ca să poată eșĭ pînă în șosea. Livezile sînt complectamente pĭerdute. Și peste toate acestea mizeriĭ, maĭ vin și epidemiile, maĭ cu seamă febra palustră care bîntue printre copiĭ.

*

Erĭ în sfîrșit D. Giani, prefectul județuluĭ, în urma plîngereĭ, s'a îndurat să se transporte la fața locului, spre a se convinge de starea lucrurilor și de măsurile carĭ s'ar putea lua pentru secarea mlaștinelor.

Dar această vizită a Domnuluĭ prefect n'a făcut alta de cît să insufle și maĭ mult deznădejde în inimile nenorocite din partea loculuĭ.

Căcĭ D. Giani nu și-a dat cel puțin osteneala să se coboare din birjă și să pășească în casa celuĭ maĭ apropiat locuitor, spre a se convinge cum apa î-a distrus casa și tot ce-a avut în ea ca mobilier, cum copiiĭ îĭ zac de febra palustră și cum bietul este nevoit să se culce pe dărîmăturĭ, findu'ĭ imposibil să stea în interior din cauza apeĭ, broaștelor, șopîrlelor, șerpilor carĭ înoată prin casă ca într'o baltă.

D. prefect s'a uitat din birjă în jurul săŭ, a strîns din umerĭ și fără să dea ascultare acelor suferinzĭ, le zise că pînă după secare nu se poate lua nicĭ o măsură.

*

Dacă s'ar da ascultare acestor locuitorĭ, noĭ credem că inginerul județuluĭ, nu prefectul care e profan, ar găsi mijlocul de secare a apelor.

Și ĭată cum:

Din baniĭ adunațĭ pentru inundațĭ, suma care a fost destinată să fie împărțită locuitorilor acestuĭ sat, în loc să fie distribuită cu părtenire, precum s'a și făcut, dîndu-se la uniĭ cîte 50 leĭ, ĭar la alțiĭ, carĭ aŭ suferit maĭ mult, nimic, să se facă șanțurĭ de scurgere a apelor pentru ca nu cum-va bĭețiĭ locuitorĭ să fie apucațĭ de ploile de toamnă și de înghețurile din timpul ĭerneĭ, în trista stare în care se află azĭ.

Fil.

Invățămîntul obligator

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

St. Petersburg, 21 August. — In curînd se va întruni o comisiune specială pentru a studia chestiunea instrucțiuneĭ publice obligatorie în Rusia.

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL"

— 139 —

GORON

Destăinuirile unuĭ polițist

II.—In Crimă

XV

Panamaua și magistrațiĭ falșĭ

Iacă istoria cu adevărat ciudată ce spuneaŭ jurnalele:

— Pe la cincĭ seara, portariĭ carĭ păzeaŭ casa măreață a marchizuluĭ de Panisse-Possis, din avenue Marceau care se afla la Nisa, auziră o trăsură care se opri la poarta.

Indată apoĭ, clopoțelul sună.

Cînd se duse portarul să deschidă, zări patru domnĭ în redingote și cu pălăriĭ înalte.

Intre eĭ se afla unul înalt cu barbă căruntă și cu semn de decorație la pept.

Acesta zise:

— Sînt comisar la delegațiunile judiciare. Domnul, urma el, arătînd pe un altul, e prefectul poliției.

Bĭetul portar era zăpăcit.

Deschise poarta pe care cel din urmă dintre vizitatorĭ o închise.

Intră repede în odaĭe și zise speriat:

— Poliția.

— E întuneric aci și trebuĭe să vedem maĭ limpede, zise comisarul.

Portarul aprinse gazul.

Atuncĭ pretinsul magistrat puse sub ochiĭ luĭ un mandat imprimat pe care citi:

In numele legeĭ, etc, este dat ordin d-luĭ (nume nelizibil), comisar la delegațiile judiciare, să aresteze pe marchizul de Panisse-Possis inculpat că a luat de la compania Panama un cec de 200000 fr. și portarul săŭ care a luat bani.

— Dar, D-le, eŭ nu am luat nicĭ un ban, zise portarul.

— Aide arată-ne drumul; avem de făcut perchiziție.

— D-le, eŭ n'am luat nicĭ un ban pentru D. marchiz.

— De 'ĭ mărturisi orĭ nu, nouă tot una ne e, răspunse cu solemnitate magistratul. Știm ce trebuĭe să știm. Aĭ și primit 30000 fr. pentru aceasta. Du-ne în cabinetul marchizuluĭ.

Portarul atuncĭ avu o inspirație de bun simț.

I se păru că toțĭ aceĭ domnĭ eraŭ travestițĭ în redingote...

— Am ordin să nu las pe nimenĭ să intre aicĭ în lipsa D-luĭ marchiz, zise el.

— Eŭ sînt comisar și eŭ comand, răspunse domnul cu decorațiĭ în pĭept.

Portarul șopti nevestiĭ sale:

— Aci nu e lucru curat.

Dar ea îĭ răspunse:

— Nu glumi cu poliția.

Atuncĭ se auzi clopoțelul de la poartă.

— Știŭ ce e, zise comisarul, e un agent pe care îl așteptăm. Brigadier, du-te de deschide, adăogă adresîndu-se unuĭa dintre ceĭ cu carĭ venise.

Și intră un al cincilea personaj îmbrăcat în negru.

Atuncĭ pretinsul comisar și pretinsul prefect, azistațĭ de un altul care juca rol de secretar, intrară în cabinetul marchizuluĭ.

Portarul mergea înainte.

Le lumina drumul.

Ceĭ-l'alțĭ doĭ complicĭ rămaseră în odaĭa portaruluĭ.

Păzeaŭ.

In cabinetul marchizuluĭ comisarul luă portaruluĭ un interogator care zăpăci de tot pe bĭetul om.

Ca să se înțeleagă posibilitatea uneĭ asemenea aventurĭ, trebuĭe să spun ca lucrul acesta se întîmpla tocmaĭ pe cînd era chestia panamaleĭ la ordinea zileĭ.

Toate jurnalele vorbeaŭ numaĭ de Panama.

In fie-care dimineață spuneaŭ cum fusese arestat cînd un ministru, cînd un deputat...

Bĭetuluĭ portar îĭ era capul plin de aceste lucrurĭ.

Iacă — după cum aŭ spus chĭar hoțiĭ la proces — la ce interogator l'aŭ supus:

— Voĭ procede, după cum mă silește legea, zise comisarul, la interogatorul d-tale. Staĭ jos.

Și începu:

— Eștĭ însurat?

— Da.

— Aĭ copiĭ?

— Da.

— De mult eștĭ la d-nu marchiz?

— Nu așa de mult.

— De cînd?

— De vre-o opt-spre-zece lunĭ.

Din cînd în cînd falșul comisar își întrerupea interogatorul și zicea celuĭ ce făcea pe grefierul:

— Nu uita să scri acest răspuns.

— Da, d-le comisar.

Apoĭ comisarul se adresă ĭar portaruluĭ.

— Eștĭ învinovățit că aĭ încasat un cec de 200000 fr. Nu tăgădui. Interesul d-tale e să mărturiseștĭ îndată.

— Nu e adevărat, d-le, strigă portarul, eŭ n'am pus de cînd, sînt, mîna pe 200000 fr!

— Justiția nu lucrează ca copiiĭ. Avem dovezĭ. Iacă un amănunt ce găsesc între hîrtiile mele. Aĭ luat baniĭ în1888.

— Dar pe atuncĭ nicĭ nu eram la d. marchiz.

Comisarul zîmbi:

— Tocmaĭ... Și ca să te resplătească de acest serviciŭ te-a luat portar la el.

După ce se sfîrși interogatorul, portarul iscăli.

Apoĭ comisarul zise:

— Arestarea se menține. Ducețĭ pe acuzat în odaĭa vecină și chemațĭ pe soția luĭ.

Acum era rîndul nevesteĭ portaruluĭ.

După ce îĭ luă și eĭ interogatorul, o închiseră într'altă odaĭe, după ce o legară de mîinĭ cu o curea.

Pe cînd se petrecu această tragicomedie, unul dintre hoțĭ rămăsese în odaĭa portaruluĭ, se îmbrăcase cu haĭnele luĭ și răspundea cu politeță persoanelor carĭ întrebaŭ cîte ceva.

Ast-fel primi scrisorile de seară ale marchizuluĭ.

Atuncĭ începu jaful.

De la șapte pînă la miezul nopții procedară cu o metodă perfectă.

Incepură spărgînd secretarul din odaĭa de lucru, de unde luară un carnet cu cecurĭ.

Apoĭ dădură jos din pereți tablourile de preț, și niște autografe ĭar scumpe.

In odaĭa marchizeĭ sparseră o cutie unde găsiră cheĭa de la bijuteriĭ.

In redingote aduseseră toate uneltele de spart.

Deschiseră cu ele, dintre carĭ unele eraŭ cu totul perfecționate inventate chĭar de unul dintre hoțĭ, după cum s'a aflat maĭ tîrziŭ.

Bandițiĭ luară maĭ multe bijuteriĭ, argintărie și titlurĭ, la purtător.

Amănunt amuzant!

Cu toate că era ĭarna și că era tare frig, oamenilor noștri, li se făcu cald.

Atuncĭ comisarul se duse frumos în pivniță și aduse sticle de vin.

După acest între-act se puseră ĭar pe lucru.

Din catul al doilea luară o mare cantitate de rufe.

De jos luară tablourĭ olandeze de preț.

După ce culeseră tot ce le plăcu de pe sus, se coborîră la portar și luară și de la el ce găsiră.

In timpul acesta unul se duse de aduse treĭ trăsurĭ și un camion de mutat.

In ele puseră tot ce furaseră.

(Va urma)

Ediția de seara

Tratat comercial sîrbo-turc

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Constantinopol, 21 August.— Poarta a propus Serbieĭ încheerea unuĭ tratat de comerț. Serbia a primit.

Se desminte știrea că sultanul ar fi trimes o scrisoare autografă și cadourĭ către emirul Afganistanuluĭ.

Germania și îndemnizarea

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Atena, 21 August. — O impresie neplăcută a produs știrea că Germania inzistă în părerile sale în privința datoriilor vechĭ ale Grecieĭ și în privința controluluĭ financiar.

Germania refuză să examineze chestiunea împrumutuluĭ înainte de acea a datoriilor sus-pomenite.

Ministrul Germanieĭ a avut astă-zi o conferință cu D. Ralli, care, însoțit de colegiĭ săĭ, s'a dus apoĭ la rege spre a conferi cu el.

Țarul la Varșovia

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Varșovia, 21 August.— Răspunzînd la discursul președinteluĭ comitetuluĭ de binefacere, țarul a mulțumit tuturor claselor populațiuneĭ poloneze pentru darurile bogate la carĭ aŭ contribuit și pentru devotamentul lor sincer, despre care este cu totul convins. Țarul a terminat spunînd că primirea de ⟨erĭ va rămîne neuitată atît pentru el cît și pentru țarină.

Manevrele germane

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Nüremberg, 21 August. — A sosit perechia imperială și a fost primită cu entuziasm. Intovărășită de regele Saxeĭ și de prințul regent al Bavarieĭ, a trecut în revistă trupele; reușita e perfectă. Seara majestățile lor aŭ plecat înapoĭ la Würzburg.

Friedrichsruhe, 21 August. — Regele Siamuluĭ a făcut o vizită prințuluĭ de Bismarck.

Țarul în Franța

(Serv. telegrafic al „Agenției Romîne")

Paris, 21 August.—După Journal, *țarul și țarina vor veni să petreacă incognito cîte-va zile în timpul erneĭ la capul Martin, la La Turbie saŭ la Beaulieu. Suveraniĭ vor sosi pe mare și apoĭ va veni și țareviciul.*

Patriarchul armean și Poarta

(Serviciul telegr. al „Agenției Romîne")

Constantinopol, 21 August.—Consiliul patriarhatuluĭ armean pregătește o adresă de mulțumirĭ către sultan pentru buna-voință pe care a arătat-o față de comunitate.

Ultime informațiuni

Noul guvern bulgar

O telegramă oficială din Sofia dă următorul rezultat al crizeĭ ministeriale din Bulgaria:

Sofia, 21 August. — Se spune că mîine se va realcătui cabinetul. D. Madjarow ar lua finanțele; Wasow, unionist, instrucțiunea publică; Totjeff, conservator, lucrările publice; Welicikoff, comerțul și agricultura.

După cum se vede, n'aŭ intrat în noul cabinet Stoiloff de cît numaĭ doĭ miniștri noĭ D. Wasow și D. Totjeff, căcĭ D. Madjarow și D. Welicikow n'aŭ făcut de cît să schimbe portofoliile lor.

*

După cum am spus și erĭ, D-niĭ Welicicow și Madjarow sînt reprezentanțiĭ partiduluĭ rusofil din Bulgaria; vom vedea acum carĭ sînt și ceĭ-l'alțĭ doĭ miniștri noĭ.

Noul ministru de instrucție publică, ne spune telegrama oficială, este D. Wassow.

Acest nume este foarte bine cunoscut nu numaĭ în Bulgaria, ci în toate statele slave din Europa. D. Wassow este cel maĭ talentat poet și romancier din Bulgaria. Ultimul roman al D-luĭ Wassow: Sub jug, *care tratează despre domnia turcească în Bulgaria, a fost tradus în rusește, sîrbește, franțuzește și englezește.*

In politică D. Wassow, care a trăit multă vreme în Rusia, a fost tot-d'auna un rusofil convins.

Al doilea noŭ ministru bulgar este D. dr. Totjew, pe care „Agenția balcanică" îl numește conservator.

„Agenția balcanică" greșește în aprecierea eĭ, de oare-ce D. dr. Totjew este cunoscut în Bulgaria ca un rusofil convins și a fost chiar silit pe timpul luĭ Stambuloff să se exileze în Rusia.

Din cele arătate maĭ sus se vede dar că noul ministru bulgar s'a mărit cu încă doĭ rusofilĭ convinșĭ.

Prințul Ferdinand al Bulgarieĭ merge dar cu pașĭ repezĭ spre o politică extrem rusofilă. Pînă acum în urmă cabinetul era compus din moderațĭ, carĭ sînt partizaniĭ D-luĭ Stoiloff, și rusofilĭ; acum însă întregul cabinet se compune din cincĭ rusofilĭ, iar D. Stoiloff a rămas numaĭ cu ministrul de războiŭ D. colonel Ivanoff.

Vel.

Recolta tutunuluĭ în Dobrogea e excelentă.

D. sub-inspector Vlădoianu a inspectat această recoltă și a și plătit cultivatorilor din Isaccea avansul al patrulea.

D. Caton Lecca, prefectul polițieĭ Capitaleĭ, se va întoarce mîine în Bucureștĭ pentru a-șĭ relua ocupațiunile, de oare-ce concediul de 12 zile a expirat.

Numirile în învățămîntul secondar nu s'aŭ făcut încă din cauza multor dificultățĭ pe carĭ ministrul le întîmpină cu numeroasele cererĭ ce i s'aŭ prezintat cu privire la aceasta.

Consiliul de miniștri, care urma să se țină azĭ la ministerul de interne, s'a amînat pentru Marțea viitoare, de oare-ce toțĭ miniștriĭ vor însoți azĭ pînă la Predeal pe marea ducesă de Coburg, care părăsește după amiazĭ țara împreună cu fiica sa Beatrice și cu miciĭ prințĭ.

Consiliul de miniștri de Marțĭ se va ocupa cu aprobarea licitațiunilor moșiilor statuluĭ carĭ s'aŭ ținut la domenii săptămîna aceasta.

D. căpitan Crutescu, directorul prefectureĭ polițieĭ, a părăsit aseară Capitala, ducîndu-se la Carlsbad pentru a-șĭ căuta de sănătate.

In urma avizelor date studențimeĭ de către comitetul „Asociațiuneĭ generale a studenților romînĭ", o parte din studențĭ fiind răŭ impresionațĭ de dispozițiunile luate în vederea organizăreĭ viitoruluĭ congres și crezînd poate că acele dispozițiunĭ vor fi infirmate față de anumițĭ D-niĭ studențĭ, carĭ, imaginîndu-șĭ că se bucură de oare-carĭ drepturĭ cîștigate, nu vor a se conforma acelor dispoziții, comitetul în cunoștință de cauză pune în vederea D-lor studențĭ că acele deciziunĭ sînt prin aceasta și maĭ mult întărite și că nu se pot admite ca membri aĭ congresuluĭ de cît numaĭ D-niĭ studențĭ ce posed cartea de student în modul următor: Ceĭ ce posed cartea de student pînă în anul 1895 trebuiesc numaĭ a aviza pentru a fi valabilă, ceĭ ce aŭ cărțĭ pe 1895-96 și 97 sînt admișĭ chiar de le ar fi pierdut numaĭ să fie regăsite în registru à souche. Sperăm că în urma aceste atitudinĭ nu se vor maĭ ivi nemulțumirĭ printre studenții doritorĭ de ordine. Inscrierile încep la 25 August și țin pînă la 1 Septembrie inclusiv, între orele 4 și 7 p. m. la localul asociațiuneĭ, strada Academieĭ No. 19.

Plecarea studenților s'a hotărît pentru ziua de 3 Septembrie, orele 11 și 35 p. m. din gara de Nord, iar la Chitila va fi întîlnirea cu studențimea ieșană.

Comitetul

Vaporul „Regele Carol I" pe care l'a comandat în Anglia serviciul nostru maritim, pentru a face cursa poștală între Constanța-Constantinopol-Port-Said-Alexandria, va fi unul dintre cele maĭ marĭ vapoare de călătorĭ de pe Marea Neagră.

El va costa 2,200,000 leĭ.

Primăria din Brăila a hotărît să facă prin serviciul eĭ tehnic un mare număr de cuptoare pentru fabricarea pîineĭ.

Această hotărîre a fost luată în urma îndărătniciеĭ brutarilor carĭ scumpesc pîinea după voința lor și fără a se conforma regulamentuluĭ respectiv.

De asemenea s'a hotărît să se dea în judecată toțĭ brutariĭ carĭ vor contraveni măsureĭ luate de autoritățile comunale.

Samsariĭ de falimente

Cohn Drăcșineanu din Iașĭ a fost supus unuĭ noŭ interogatoriŭ.

Și de astă-dată Drăcșineanu a negat orĭ-ce complicitate cu Șapira.

Parchetul n'a putut găsi pînă acum în contra luĭ de cît vre-o două scrisorĭ pe carĭ i le-a adresat Șapira, dar din carĭ nu reese încă nimic în contra luĭ Drăcșineanu.

D. jude de instrucție Vasiliu caută acum pe un alt samsar din Iașĭ anume Thaler care se crede că se află în străinătate. Acest Thaler a fost adevăratul reprezentant al luĭ Șapira la Iașĭ. Din registrele și scrisorile schimbate între Șapira și Thaler reese complecta vinovăție a acestuia.

Părerea parchetuluĭ e că Thaler nu e plecat din țară. Și-a condus, într'adevăr, familia la Dorna, dar se pare că el s'a reîntors pe urmă în țară. Sînt indiciĭ sigure în această privință. Ordine aŭ fost date tuturor autorităților din țară. Se crede că Thaler s'ar afla la Sinaia orĭ prin împrejurimile Bucureștilor.

D. Vasiliu a transmis următorul aviz polițieĭ din Iașĭ:

„Avețĭ în Iașĭ cea maĭ periculoasă bandă. Și aceștia din Bucureștĭ sînt pripășițĭ tot pe acolo. Vă rog, fițĭ cu ochiĭ în patru și serviți-mă cînd vețĭ primi ordine de a aresta pe ceĭ vinovațĭ. N'am mîntuit de cetit toată corespondența, dar pînă acuma deja apar vinovațĭ vre-o patru. Aștepțațĭ. Vă rog, supraveghiațĭ'ĭ și ordinele de arestare vor sosi în curînd".

Lucrările pentru hidrografia Dunăreĭ aŭ fost prelungite pînă la 1 Octombrie din cauza inundațiilor.

Aceste lucrărĭ sînt executate de divizia de Dunăre a marineĭ regale romîne.

Afacerea Godeanu

Am dat știrea că nefericitul tînăr N. Godeanu a încetat erĭ seară din viață la spitalul militar.

Acum avem să dăm cîte-va amănunte importante și vom spune publiculuĭ ce este și faimosul „specific".

La spital

Azĭ de dimineață un reporter al nostru împreună cu desenatorul *Adevěruluĭ* s'aŭ dus la spitalul militar ca să ia o schiță a camereĭ mortuare în care se află N. Godeanu.

Acolo li s'a spus că nu se poate fără voia D-luĭ d-r. colonel Șerbănescu. Aŭ așteptat cît-va timp și în sfîrșit a venit D. colonel.

D-sa a spus că nu poate permite să se ia schiță pînă ce nu se va face autopsia.

Ancheta

In același timp D-sa a adăogat că aseară imediat ce a cetit în *Adevěrul* articolul *Crime înfiorătoare* a trimis la ministerul de războiŭ și s'a și numit o comisie de anchetă compusă din D-niĭ doctorĭ: Drăghescu, Catopol sub președinția D-luĭ dr. Papilian.

S'a făcut de asemenea adresă D-luĭ comisar regal, maior Paleologu, ca să asiste la autopsie.

Noĭ ne credem datorĭ a adăoga un amănunt pe care l'am aflat tot din cercurile medicilor militarĭ:

D. dr. Papilian, președintele comisiuneĭ de anchetă, este amicul și protectorul d-ruluĭ Nicoreanu, autorul specificuluĭ.

Cine e căpit. Nicoreanu

Căpitanul Nicoreanu care administrează specificul arestaților de la garda piețeĭ este medic ajutor al mediculuĭ corpuluĭ al II-lea de armată și medic al închisoreĭ militare.

D-sa are de mult obiceiul să dea „specific" tuturor arestaților carĭ spun că sînt bolnavĭ. Aceasta pentru că are convingerea că toțĭ ceĭ carĭ spun că sînt bolnavĭ se prefac pentru ca să scape de arest și să fie trimeșĭ la spital.

D-sa le dă specificul ca să nu le maĭ vie poftă să se îmbolnăvească.

Ce e specificul?

Se înțelege că ne-am interesat foarte mult să descoperim din ce se compune acea teribilă băutură căreia D. dr. Nicoreanu i-a dat numele de specific.

Iată-ĭ compoziția:

Se amestecă 40 gr. chinină și 40 gr. assa fetida în două litrurĭ de apă.

Din această otravă căpitanul ordonă să se dea cîte un pahar de rachiŭ arestaților ce spun că sînt bolnavĭ și paharul are diferite mărimĭ, ajungînd și pînă la un litru.

S'a dat multora să bea acest specific și toțĭ aceia cărora li s'aŭ dat o cantitate maĭ mare aŭ murit saŭ aŭ fost greŭ bolnavĭ.

Cerem dreptate

Ministrul a numit a anchetă, cerem ca ea să facă cercetărĭ conștiincioase.

Să nu se umble cu mofturĭ și să se pue mușamaua peste această tristă și odioasă afacere, căcĭ nu e guvern pe lume care să poată înăbuși și consecințele teribile pe carĭ le poate da o asemenea înăbușire.

U. Z.

D. Sechearis, deputat de Galați, luptă pe capete pentru dizolvarea consiliuluĭ comunal din acel oraș.

D-sa a avut chiar o convorbire la ministerul de interne cu D. Ferichide. Ministrul i-a spus însă că nu e timpul de a se face această dizolvare.

Intre D. Plesnilă, primarul Galaților, și oculta din acea localitate neînțelegerile aŭ devenit foarte acute.

D. Plesnilă e hotărît să rupă pe față cu colectiviștiĭ carĭ îl sapă și'l critică și să treacă cu toțĭ amiciĭ săĭ la gruparea aurelianistă.

Afacerea Tudor David

Afacerea nenorocituluĭ copil Tudor David, care a fost dat drept dezertor și torturat în arestul din Bucureștĭ, e probabil că se va lămuri foarte curînd.

Ceĭ amestecațĭ în această monstruoasă afacere se luptă pentru a se dezvinovăți.

Noĭ nu avem nicĭ un interes ca să năpăstuim pe cine-va. Nu putem însă ca atuncĭ cînd avem în față pe un nenorocit ce se zbate în spaimele celor maĭ marĭ suferințĭ să nu-ĭ ascultăm plîngerea.

Polițaiul Cîmpeanu

Azĭ s'a prezentat în redacția noastră D. polițaiŭ din Tîrgoviște Cîmpeanu.

D. Cîmpeanu ne-a declarat că nicĭ nu cunoaște pe Tudor David. D-sa ne-a maĭ prezentat un certificat al prefectureĭ din Tîrgoviște prin care se spune că în 1896 și 1897 nu s'a expediat din Tîrgoviște la T. Măgurele nicĭ un dezertor cu numele de Tudor David saŭ Căprăruș Florea.

Dar sub alt nume? Aceasta nu se spune. Și noĭ am declarat de la început că nu putem afirma sub ce nume a fost trimes la T. Măgurele.

D. Cîmpeanu ne-a maĭ arătat și un decret prin care se arată că nu e polițaiŭ de cît numaĭ de cincĭ lunĭ.

Confruntarea

Atuncĭ am chemat în biuroul redacțiuneĭ și pe Tudor David.

Acesta a declarat imediat că cunoaște pe D. Cîmpeanu, că a slujit la D-sa, etc.

Tudor David a dat o mulțime de alte amănunte asupra localitățeĭ, a familieĭ polițaiuluĭ și a diferitor persoane carĭ dovedeaŭ că cunoaște localitatea.

D. polițaiŭ a continuat a declara că nu cunoaște pe Tudor David, dar la sfîrșit l'a întrebat despre afacerea unuĭ ceasornic, ceea-ce ar dovedi că-l cunoaște.

Aghiotantul

Erĭ seară a venit la redacție și aghiotantul Stănescu, acela care spune Tudor David că l-a schingiuit în închisoare.

Aghiotantul ne-a declarat că Tudor a stat numaĭ șase zile în închisoare și că nu l-a bătut nimenĭ.

Tudor David, care era într'o cameră de sus, îndată ce a auzit vocea aghiotantuluĭ, a fost apucat de un tremur teribil.

Fiind seara și văzînd starea nenorocituluĭ Tudor, am spus aghiotantuluĭ să vie azĭ dimineață ca să facem o confruntare.

Pîna la ora 1 n'a maĭ venit.

Cerem anchetă

Cazul e prea grav ca să fie lăsat așa, fără nicĭ o cercetare.

Credem dar să se facă o anchetă.

Pînă acum avem afirmările categorice ale victimeĭ și dezmințirĭ—fără probe—din partea celor acuzațĭ de victimă.

Incă odată, D-lor de la guvern, luațĭ măsurĭ și facețĭ dreptate.

Rep.

Croaznică barbarie polițienească

O barbarie ne maĭ pomenită s'a săvîrșit aseară, în localul secțieĭ 50, de către sub-comisarul clasa I, subalterniĭ săĭ și cîțĭ-va sergențĭ.

Iată în mod exact amănuntele ce le-am putut culege cu privire la această afacere.

*

Aseară, pe la orele 7 și jumătate, pe cînd eșeaŭ din curtea poșteĭ cariolele spre a se duce acasă la antreprenor, unul din viziteĭ, care conducea o cariolă se ciocni cu o birjă.

De aci urmă o ceartă între birjar și vizitiiĭ cariolelor. Birjarul reclamă sergentuluĭ din punctul poșteĭ; acesta vrînd să aresteze vizitiiĭ cariolelelor eĭ, dădură bice cailor și porniră în goană; vigilentul sergent îĭ urmări și îĭ ajunse în strada Tudor-Vladimirescu și cu ajutorul altor sergenț îĭ conduseră la secția 50 din calea Călărașilor.

Unul din vizitiĭ anume Vasile Vișan, de 19 anĭ, fiind cel maĭ iscusit începu să-șĭ pledeze cauza și să apere colegiĭ săĭ. Fără să le dea nicĭ o ascultare, sălbatecul sub-comisar începu să lovească pe băiat strigînd și la ceĭ-l-alțĭ zbirĭ: „dațĭ mă". Cincĭ inșĭ începură să lovească în sărmanul băiat care căzu jos scăldat într'un lac de sînge, perzîndu-șĭ cunoștința. In acest timp ceĭ-l'alțĭ vizitiĭ speriațĭ o luară la fugă și ajunșĭ acasă la antreprenor îl anunțară despre cele petrecute.

*

Zbiriĭ, la vederea sîngeluĭ care curgea în șiroaie se dezmeticiră și dîndu-șĭ socoteală de gravitatea cazuluĭ, îl transportară numaĭ de cît la spitalul Colțea unde l'aŭ lăsat spre a fi îngrijit, punînd în același timp în vedere internuluĭ de dejurnă că pacientul e în stare de arestare.

*

Această afacere terminată, zbiriĭ polițieneștĭ îșĭ luară grija și se retraseră cu speranța că afacerea va rămîne în întuneric.

Internul însă, fie că n'avea paturĭ disponibile, fie dintr'un sentiment umanitar, după ce pansă rănile nenorocituluĭ băiat îĭ dădu drumul să se ducă acasă, zicîndu-ĭ în același timp să revie dimineață spre a i se spăla din noŭ rănile.

*

In timpul cînd se petreceaŭ aceste fapte, antreprenorul cariolelor, avizat fiind despre cele petrecute de ceĭ-l'alțĭ vizitiĭ, se duse numaĭ de cît la secția 50. Ajuns la secție el nu găsi de cît pe un epistat și pe un sergent carĭ la întrebările ce li făcu antreprenorul îĭ răspunseră că nu știŭ nimic. Atuncĭ antreprenorul observă în camera de alăturĭ un lac de sînge închegat. Ințelese numaĭ de cît totul și întrebînd din noŭ ce s'a întîmplat, vizitiul cu săŭ și de unde provine sîngele care e pe jos, drept răspuns justeĭ sale întrebărĭ sălbateciĭ oamenĭ aĭ polițieĭ îl dădură afară amenințîndu-l că de nu-șĭ va astupa gura i se va întîmpla ce i s'a întîmplat și vizitiuluĭ.

*

Antreprenorul în nedumerire și îngrozit de sîngele care-l văzuse pe jos se retrase și plecă spre casă cu gîndul ca să cerceteze a doua zi pe la prefectura polițieĭ ce s'a făcut cu vizitiul săŭ. Ajuns acasă el găsi pe vizitiul Vișan, care venise de la spital și care îșĭ perduse din noŭ simțirile din cauza sîngeluĭ care nu înceta de a inunda patul pe care se afla.

*

Azĭ dimineață, pe la orele 8, antreprenorul luă pe vizitiŭ în trăsură și-l aduse la poștă spre a se tîngui de cele întîmplate.

In maĭ puțin de o jumătate de oră se împrăștie în oraș vestea despre groaznica barbarie, așa că lumea curioasă umplu curtea, grămădindu-se în jurul băiatuluĭ care era trîntit într'un colț al curțeĭ și dintr'ale căruĭ rănĭ curgea încă sînge. Hainele rupte și tăeate de tesacele gardiștilor carĭ-l loviseră, capul îmbandajat și pe față plin de sînge, peptul și mîinile sîngerînde de loviturile ce le suferise, așa zăcea nenorocitul om.

Lumea alarmată și indignată de o astfel de barbarie vocifera și cerea transportarea victimeĭ la prefectura polițieĭ spre a cere socoteală de o așa ne maĭ pomenită barbarie.

*

In acest timp un oare-care șef de biroŭ anume Iliescu și încă vre-o cîțĭ-va serviĭ funcționarĭ ridicară pe nenorocitul Vizan și în loc de orĭ-ce altă căutare îl închiseră într'un fel de magherniță, poruncind tot odată sergentuluĭ ca să evacueze curtea. Foarte multă lume refuză să părăsească curtea și inzistă să i se dea victima. In acest timp apăru și dirigintele oficiuluĭ poștal și declară că victima va fi eliberată numaĭ după ce se va ancheta cazul.

*

Tot odată funcționarul Iliescu, care după cît se aude ar fi fratele sub-comisaruluĭ secțieĭ 50, ordonă niștor impiegațĭ să aducă apă ca să spele de sînge pe pacient. Nu e vorbă, chiar dacă acesta va fi spălat de sînge, sînt leziunile și hainele pline de sînge după carĭ se va putea constata de mediciĭ modul barbar cum a fost bătut.

*

In acest timp sosesc cîțĭ-va agențĭ polițieneștĭ carĭ evacuară curtea poșteĭ, așa că nu se poate încă ști ce s'a întîmplat în urmă cu victima.

*

Noĭ cerem rînduirea uneĭ severe anchete în această afacere și darea în judecată a acelor mișeĭ carĭ abuzează în mod așa de barbar de puterea ce li s'a încredințat.

In timp de treĭ zile am avut de înregistrat maĭ multe cazurĭ de această natură și credem că ar trebui să se pue odată capăt acestor barbariĭ carĭ sînt o rușine a vremeĭ și a țăreĭ în carĭ trăim.

Fil.

Din cauza îmbulzeleĭ de materie, foița „Fiica răzbunătoare" n'are loc în numărul de azĭ.

Rudele nenorocituluĭ Godeanu, care a murit din pricina specificuluĭ ce i l'a administrat medicul model Nicoreanu, aŭ reclamat ministeruluĭ de războiŭ, cerînd anchetă și pedepsirea vinovatuluĭ. Caracteristic este faptul că ordonanța D-luĭ ministru de războiŭ a declarat rudelor:

— „Ce, apoĭ cu specificu ăla e lucru vechiŭ... l-am luat și eŭ la garda piețeĭ..."

D. general Berendeĭ nu trebue decĭ să meargă departe pentru ca să se informeze,

Luptă cu contrabandiștĭ

Aseară, pe la orele 9 și jumătate, un individ anume Petre al Sineĭ, cunoscut contrabandist, împreună cu soția sa și cu alțĭ tovarășĭ trecu cu o căruță pe bariera veche din Dealul Spireĭ. In căruță avea 3 sacĭ cu bășicĭ cu spirt.

Indiviziĭ fură somațĭ să se oprească spre a fi controlațĭ, eĭ nu răspunseră însă, ci dădură bice cailor Sergentul major al guarzilor comunalĭ care se afla acolo puse mîna cu ajutorul guarzilor de barieră pe caĭ, pe carĭ îĭ și opri. D'aci se încinse o luptă în toată regula. Un circiumar de lîngă barieră anume Radu Stoica și cu încă patru indivizĭ săriră în ajutorul contrabandiștilor, atacînd pe guarziĭ comunalĭ cu ciomege și cu pietre. Guarziĭ scăpară descărcînd maĭ multe focurĭ de revolver și rănind pe cîțĭ-va din agresorĭ, carĭ aŭ și fost arestațĭ.

Contrabandiștiĭ aŭ scăpat cu contrabanda fugind pe jos. Caiĭ și căruța aŭ rămas în mîna guarzilor. Femeia luĭ Petre al Sineĭ a fost de asemenea prinsă.

F.

***Liberalul,* ziar guvernamental, se asociază la cererea noastră ca să se numească o anchetă serioasă în afacerea nenorocituluĭ Tudor David.**

Presa întreagă ar trebui să se intereseze de soarta nenorociților și să ceară ca să se facă anchete serioase atît în ce privește cazul luĭ Tudor David cît și în afacerea celor treĭ victime ale d-ruluĭ Nicoreanu.

Un furt de 20,000 leĭ

Acum o săptămînă s'a comis în Bucureștĭ, de către un individ necunoscut, o escrocherie îndrăzneață și unică în felul eĭ.

Casa Iescheck a fost frustrată de 20,000 leĭ și sînt foarte puține speranțe că escrocul va putea fi descoperit, de oare-ce funcționariĭ caseĭ, carĭ aŭ fost înșelațĭ, nu-șĭ reamintesc figura luĭ.

Escrocheria

In una din zilele săptămîneĭ trecute s'a prezentat la casa Iescheck un individ și a dat casieruluĭ caseĭ 20 de recepise ale găreĭ de Nord prin carĭ se constata că s'aŭ transportat spre Brăila 20 de vagoane cu grîŭ.

Individul a cerut casieruluĭ ca în schimbul acelor recepise să-ĭ libereze suma de 20,000 leĭ.

Casierul a trimis recipisele procuristuluĭ și după avizul acestuia s'a liberat necunoscutuluĭ suma de 20.000 leĭ și în același timp casa Iescheck a anunțat pe reprezentantul eĭ din Brăila despre expediarea grîuluĭ recomandîndu-ĭ să îngrijească ca să fie vîndut.

Descoperirea escrocherieĭ

Primind răspuns de la Brăila că nu a sosit nicĭ un vagon cu grîŭ, directorul caseĭ Iescheck a început cercetărĭ. S'a descoperit că recipisele eraŭ false și semnătura proprietaruluĭ grîuluĭ de asemenea.

Lucru curios, funcționariĭ caseĭ nu-șĭ reamintesc semnalmentele escrocului.

Poliția face cercetărĭ pe capete. Bănuindu-se că escrocul ar fi un individ ascuns la Bușteni, casierul caseĭ a fost acolo, dar nu l'a recunoscut.

Cercetările urmează.

Z.

Țarul și Anglia

(Serviciul telegrafic al *Agenției Romîne*)

Constantinopol, 21 August. — Ziarele turceștĭ pretind că în urma intervenției țaruluĭ la Londra s'a putut obține o înțelegere în privința certelor produse în timpul negocierilor pentru pace. Peste două saŭ treĭ zile ne putem aștepta la regularea definitivă a chestiuneĭ.

Tîrgul cerealelor

Brăila, 20 August.

Grîŭ: 23810 hectolitri; 53-54½ libr.; 11.5-11.50 preț.

Porumb: 11.700 hectol.; 59—62 libr.; 6.60-7.80 preț.

Orz: 2550 hectolitri; libre 39—46½; 5.95—6.75 preț.

Fasole: 20000 hectolitri; 14—14.50 preț.

Ovăz: 30 vagoane; 9.15—10.10 preț.

Secară: 3 vagoane; libre: 52½; 10.10 preț.

Marmorosch, Blank & Comp.

POȘTA ZIARULUI

Const. P., Galați.— V'a luat altul înainte.

M. R., Brăila. — Primim cu plăcere.

NUVELA

Frumoasa cu părul alb *)

D'atîtea amarurĭ ce gustase în viață'ĭ, frumoasa Lola albise de timpuriŭ. Pe fruntea-ĭ șuvițele albe fîlfîiaŭ ca spumele măreĭ bătute de valurĭ.

Dințiĭ, cunună în gură, semănaŭ a șire de mărgăritare, rîsul eĭ cu răsărirea zorilor, vorba-ĭ cu îngînarea dintre pasărĭ, mersul cu al uneĭ școlărițe care întîrziază pe cale...

Nu clipea fără să zîmbească, nu putea surîde fără să'șĭ arate par'că, maĭ întîĭ un colț trandafiriŭ de gură dulce pe care l'aĭ fi sărutat cît lumea.

Albă ca zăpada și la față și la corp, frumoasa cu părul alb, îțĭ da fiorĭ, te încălzea ca și nămețiĭ ceĭ bulgărițĭ, în mîinĭ la joacă, iarna pe viscol.

De grăia, glasu-ĭ răsuna în inimă, de plîngea o căiaĭ, de mergea alergaĭ după dînsa, de rîdea aĭ fi mîncat'o, de tăcea, dusă pe gîndurĭ, îțĭ era teamă s'o turburĭ; d'o cunoșteaĭ maĭ de aproape, de dînsa veacurĭ n'aĭ maĭ fi voit a te dezlipi.

Răspîndea, în jurul eĭ, un fel de raze dulcĭ ca ale soareluĭ în asfințire, un fel de aureolă sfîntă care te atrăgea la păcat, la o iubire păgînă.

*) Din volumul *Mozaicurĭ* care va apare în curînd.

De la vîrsta de 20 anĭ, Lola văduvise, soțul eĭ, căpitan de vînătorĭ, căzuse în răsboiul pentru independența Romînilor și ea, izbită cumplit de atuncĭ, trimetea mereŭ suspinele acolo departe!.. în cîmpiile vitejilor noștri răsboinicĭ.

Răscolea peste Dunăre pămîntul străin ca să găsească țărîna scumpă !... Oh!! De cîte orĭ gîndurile eĭ n'o purtaseră în cîmpiile Rahoveĭ, Plevneĭ și Smîrdanuluĭ. De cîte orĭ nu se visase în cap cu caribaida vînătoruluĭ, la brîŭ cu sabia luĭ !... De cîte orĭ nu urcase, în vis, reduta Griviței, n'auzise dîndu-se alarma de asalt, sunînd cornul liberăreĭ ! I se părea că odinioară s'a și luptat umăr la umăr cu inamicul și că glonțul omorîtor, care o văduvise, trecuse maĭ întîĭ și maĭ întîĭ prin inima sa !...

Scenele din timpul războiuluĭ eraŭ singura convorbire care o anima, încolo nimic n'o putea scoate din melancolia eĭ. Aŭ cercat zadarnic rudele s'o mîngîie, mulțime de fețĭ frumoșĭ să'ĭ fure inima, dar ea nu s'a dat prinsă multă vreme niciĭ uneĭ mreje.

Sărbătorea singură în casă, a 39-a aniversare a sa și ca să se sustragă de la orĭ-ce veselie, de la orĭ-ce manifestație de dragoste, nu înștiințase, despre aceasta, nicĭ măcar pe cele maĭ apropiate neamurĭ ale sale. Așezată într'un colț se uita cînd în casă la văpăile carĭ mistuiaŭ vreascurile, pîlpîind în sobă, cînd pe geam la foile de plută ce se spulberaŭ, din pluta eĭ iubită, suspinînd și făcînd în grădină, un covor auriŭ peste care se și așternuse bruma...

De cîte orĭ n'ascultase ea aicĭ, freamătul frunzelor, șoaptele dulcĭ ale scumpuluĭ eĭ soț! De cîte orĭ !

I se păru peste tot acum, un gol atît de mare, atît de adînc și de negru, în cît, fără de voia eĭ, tresări. Niște fiorĭ de un dor vag o cuprinseră și cîte-va lacrămĭ îĭ picară încrețind horbotele de pe pieptiĭ rochieĭ.

In acest moment ușa se deschise, un trimis intră și îĭ aduse un mînuchiŭ de tufănele brumate ș'o scrisoare...

Cum citi primul rînd, sări la oglindă, îșĭ trecu de maĭ multe orĭ pieptenele prin păr, îșĭ spălă fața, se învioră și începu să se simtă coprinsă de acel fior dulce, cald și ademenitor pe care îl simte o vergină.

Se uită la ceasornic, eraŭ ceasurile 5, încă puțin ș'o să pișească în al 40-lea an, încă puțin și grija de virtutea eĭ n'o să maĭ ducă, căcĭ nimenĭ n'o să maĭ cuteze să o turbure.

Mică !... A !... s'ar putea !...

*

In casa Loleĭ o singură ființă pătrunsese și aceasta avea trecere maĭ mult pentru pesimismul și melancolia de care era coprinsă, de cît pentru vorbe și expresiunĭ de dragoste.

Adesea orĭ, pînă la miezul nopțeĭ, Mică povestea Loleĭ, sceze răsboinice de carĭ știa că'ĭ place să asculte, recitea vresurĭ din autoriĭ romînĭ, orĭ străinĭ, descria pedantizmul profesorilor de la liceul unde învățase, ticurile celor de la facultatea unde era înscris, discuta teoriile luĭ Scopenhauer, piesele luĭ Scheakspeare, pentru carĭ amîndoĭ aveaŭ un cult deosebit, orĭ făureaŭ vr'un plan pentru viitor, în care frumoasa cu părul alb avea principalul rol. Cerca mereŭ să pătrundă gîndul acesteĭ femeĭ care pentru el era o enigmă.

Adesea-orĭ însă, avîntul luĭ Mică era sfărîmat într'o clipire, căcĭ la toate făuririle luĭ, ea îĭ opunea tîmplele argintiĭ și-o inimă închisă, tăcută și care nu maĭ știa să bată pentru nimic în lume; cu toate acestea, nu știŭ de ce astă-zĭ, Lola aștepta nerăbdătoare să se culce soarele, să sosească maĭ curînd amurgul...

*

Zorile primeĭ diminețĭ din al patruzecelea an s'arătaseră frumoase ; furișindu-se intraseră de mult pe geamurĭ, dar nimănuĭ nu destăinuiseră acesa ce se petrecuse în misterioasa odaĭe a frumoaseĭ cu părul alb.

Noaptea aceea trebue să fi fost fericită, de oare-ce, a doua zi, Lola părea tînără, veselă și zglobie ca la douăzecĭ de anĭ și, pînă către amiază, camera eĭ răsuna de ciripirĭ dulcĭ, însoțite de un rîs metalic și pe carĭ zorile le destăinuiaŭ acum, în depărtare colo sus pe măgurĭ, schițînd, alăturea de ea și chipul luĭ Mică.

In marginea patuluĭ studentul sta fumîndu'șĭ în tihnă țigara..,

Dezlegase încă o problemă !...

Smara

MODE

Pentru garden-party

Pentru garden-party toaleta această e minunată. Rochie din fulard fonse roșiŭ, imprimat cu florĭ albe. Bluza plisată intră în jupon și e strînsă la talie de o cingătoare legată printr'o frumoasă fundă spre stînga.

Laura.

Starea civilă

Declarațiĭ de căsătorie

Paul Hugo Herman Schmieder, cu D-ra Maria Rauzinger ; Stan Ioan Minea, cu D-ra Elena Grigore G. Munteanu ; Haschil Ițic Schvartz, cu D-ra Liza I. Kula ; Petre Popescu, cu D-ra Ana Mărculescu ; Mihalache Ionescu, cu D-ra Smaranda M. Radu ; Enache Ștefănescu, cu D-ra Nastasia I. Alexandrescu ; Constantin N. Mihăescu, cu D-ra Vasilica Dumitra I. Radu ; Teodor M. Ionescu, cu D-ra Eva Tudor Făciŭ ; Dumitru S. Mușatu, cu D-ra Marița Ioniță ; Frantz Maria Sima, cu D-ra Rozalia I. George ; Luca Zirra, cu D-ra Natalie Belgasoglo; Gheorghe Dincă, cu D-ra Rada Dumitrescu ; Stan G. Chiroă, cu D-ra Alexandrina Popescu ; Constantin D. Rainea, cu D-ra Ana Marin Ionescu.

Pentru gospodine

Cerneală pentru lengiurĭ. — După ce ațĭ muiat lengiurile într'o soluție gomată de carbonat de sodiu și după ce le-ațĭ uscat, puteți să le marcațĭ cu următorul preparat : Apă 160 grame, nitrat de argint 52 grame, gumă 34 gr.

Gastr.

SPECTACOLE

Grădina Hugo. — Teatru de varietățĭ. In timp de ploaie, în sala Hugo.

Grădina centrală.—Concert dat de orchestra D. Dinicu.

Grădina Lukianoff, strada Cîmpineanu.—In fie-care seară teatru de varietățĭ. Trupă Nouă. In timp de ploaie reprezintația se dă în fosta sală Orfeŭ.

Grădina Cosma.—Concert muzical.

Grădina Frascati.Concert de orchestră.

Grădina Mitică Georgescu, str. Cîmpineanu.—Teatru de varietățĭ. Trupa Burienescu.

Ultimele noutățĭ literare

Astă-zĭ am primit în sala noastră următoarele noutățĭ :

Pierre Guédy. Amoureuse trinité, roman, ornat de 100 ilustrațiunĭ obținute prin fotografie după natură, dintre care 9 planșe afară din text. Leĭ 3.50.

PREMIU PENTRU CITITORUL „ADEVĚRULUI"
No. 2921
Acest bon detașat și expediat Administrațieĭ ziaruluĭ nostru dă drept la premiŭ și e ste valabil pînă la 25 August inclusiv.

FOIȚA ZIAR. „ADEVĔRUL

— 119 —

PIERRE DECOURCELLE

COPIII PARASITI

Partea a III-a

TRASURA DE UNIRE

XV

Mama Zefirina

Pe drum însă Ramon sta tot pe gîndurĭ.

Nu'ĭ vorba de ce dorea el.

Ajunseră tîrziŭ la Paris.

Cum ajunseră, Fanfan fu înfățișat Carmeneĭ și luĭ Robert carĭ la plecarea sa la Penhoet, abia îl zăriseră.

După masă convorbirea începu a deveni maĭ intimă.

Toțĭ se ocupară de el.

El răspunse simplu, drăgălaș și găsi repede calea inimeĭ celor cu carĭ vorbea, după cum o găsise și la Ramon.

Ramon părea turburat.

Seara trecu repede.

— Ce aĭ hotărît, dragă Ramon, întrebă Robert, în ce privește educația protejatuluĭ tăŭ ?

— E maĭ instruit de cît credeam.

Așĭ vrea să'l bag în liceŭ, alăturĭ de Marcel.

„Așĭ dori să se cunoască și să se iubească amîndoĭ.

Apoĭ urmă cu gravitate :

— De alt-fel viitorul acestuĭ copil va fi dacă, îngăduĭ, obiectul uneĭ serioase conversațiĭ ce voĭ avea cu tine.

Fanfan tresări.

— Ce fel, era să'ĭ dea un camarad ?

Și imaginea luĭ Claudinet i se ivi în ochĭ, înduioșătoare.

Părea că'l mustra de uitare.

Cu toate acestea, copilul obosit de drum, începu a adormi.

Fu dus în odaia sa.

Carmen îĭ zise înainte de aplec :

— Să nu uițĭ să te închinĭ maĭ înainte de a adormi.

— Nu. Eŭ mă închin în toate serile.

— Da.

— Da, așa m'a învățat dama cea bună.

— Dama cea bună ?

— Firește.

— Cine e dama cea bună ?

— Dama cea bună e o persoană pe care copilul a cunoscut'o odinioară, zise Ramon într'un chip aproape brutal. O femeĭe care l-a îngrijit cînd a rămas orfan.

Fanfan, cînd auzi vorbind așa de ființa pe care el o venerase, plecă capul.

Abia îșĭ ținu lăcrămile.

In acelaș timp citi pe fața luĭ Ramon o durere nespusă.

Tăcu.

Apoĭ după ce trecu puțin, întrebă :

— Pentru cine să mă rog ?

— Pentru d. și d-na Robert d'Alboize... Bună seara...

Copilul cînd auzi acest nume ridică repede capul.

— Ce aĭ ? întrebă Carmen.

— Eŭ ?... Nimic... nimic.

Și urmă servitoarea care îl duse în odaia luĭ.

Se culcă.

Dar multă vreme se gîndi.

— Robert d'Alboize...

Cunoștea numele acesta.

Și de o dată îșĭ aduse aminte că în timpul meseĭ Ramon zisese femeĭ acelea Carmen, nume pe care de asemenea îl cunoștea.

El auzise numele acestea în căruța luĭ La Limace, cînd fusese vorba de scrisorile ce ascunsese el.

Dar atuncĭ existaŭ marĭ legăturĭ între d-na Elena și d. și d-na d'Alboize și atuncĭ existaŭ și între D-na Elena protectoarea luĭ din nainte, cu D. Montlaur, protectorul luĭ de azĭ.

Căuta să'șĭ orînduiască ideile.

Incet încet lucrurile se legaŭ.

Ințelese că scrisorile carĭ atingeaŭ de aproape pe d-na și pe d. d'Alboize interesaŭ și pe d. de Montlaur.

Și Fanfan se gîndi și la emoția ce încercase acesta la Penhoet cînd auzise numele Eleniĭ.

Ișĭ aduse aminte cum îl întrebase Ramon de ea fel de fel de lucrurĭ.

Apoĭ Ramon îl sărutase și plînse.

Atuncĭ nu înțelesese nimic.

Era oare acum pe cale a pricepe ?

Nu uitase nicĭ disperarea dameĭ cele bune și pe care scrisorile ar fi făcut'o să înceteze.

Va să zică nu avea a se codi.

Trebuia să pue mîna pe scrisorĭ.

Trebuia să le aibă la el.

In graba sa de a fugi de la părințiĭ săĭ, nu se gîndise să le ia.

Scrisorile se aflaŭ în salteaua luĭ Claudinet.

Ascunzătoarea era sigură.

Dar dacă le descoperea vre unul din ticăloșĭ ?

Tremura cînd se gîndea căcĭ, acum le înțelegea însemnătatea.

Claudinet era bolnav răŭ.

Dacă va fi murit ?

Dacă Zefirina ar fi vîndut salteaua ?...

Claudinet va fi murit...

Ideia aceasta îĭ duse gîndul spre amicul săŭ.

Iĭ făgăduise, cînd plecase, să caute a'l lua și pe el de acolo cît maĭ curînd.

Ce de timp trecuse însă!

Simți remușcare.

Vedea că d. Montlaur nu se ocupa de el, din cine știe ce pricină.

Ce era dar de făcut ?

Se gîndi mult.

— Eĭ bine, se va ocupa el, Fanfan.

A doua zi fără să spuie nimuluĭ se va duce să ia scrisorile și să zmulgă pe Claudinet de la viața aceia cumplită.

Ișĭ jura șișĭ că va face așa.

Apoĭ adormi.

Robert și Carmen pricepură în seara acesa că întristarea luĭ Ramon nu se schimbase.

Petrecură noaptea îngrijațĭ la culme.

Il vedeaŭ pierind.

***

A doua zi Ramon eși.

Fanfan îl văzu plecînd.

Puțin după aceea plecară și D. și d-na d'Alboize.

Rămase singur.

Stătu mult pe gîndurĭ.

De odată se sculă.

Ochiĭ săĭ străluceaŭ de energie și de curaj.

Ișĭ făcuse planul.

Era hotărît.

Eși din odaie.

Intră întîĭ în odaia luĭ Ramon.

Era goală.

Intr'o panoplie de perete se aflaŭ arme de tot felul.

Fanfan se uită la un revolver.

Il luă.

Era încărcat.

Il vîrî în buzunar.

Apoĭ eși și se dădu jos.

Cînd să iasă din poartă se îngălbeni.

Zări nu departe pe La Limace ascuțind un cuțit.

Din fericire tocmaĭ în momentul acela, cârciumarul în fața prăvălieĭ căruia se afla La Limace cu ascuțitaarea, îĭ spuse ceva și astfel ticălosul tocmaĭ întorsese capul.

Fanfan se folosi de aceasta.

Trecu repede strada și fugi fără să fie văzut.

La Limace într'adevăr supraveghea mereŭ casa luĭ Robert, sperînd vre o ocazie fericită.

Dar acum venea fără complicele săŭ.

In dimineața aceea chefuiseră cu toțiĭ. Maĭ aveaŭ ceva parale din hoția banilor ce avea Ramon asupra luĭ în noaptea aceea.

Zefirina firește închinase de maĭ multe orĭ în sănătatea celor l'alțĭ.

Claudinet care tușea groaznic, fusese silit să se folosească tuse

(Va urma)

Proprietar CONST. MILLE — Tipografia ziăruluĭ «Adevĕrul» Pasagiul Bănceĭ Naționale — Tipărit cu cerneală E. T Gleitsmann, Dresda